

DARBININKAS

LIII NR. 60 SECOND CLASS Postage Paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĒJIS - SEPT. 17, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTU

Jei balsuotų šiandien -- prezidentas būtu Nixonas

N.Y. Times ir Gallupas opinijoje randa Nixono pranašumą prieš Humphrey, bet taip pat ir Wallace padidėjusią įtaką

Pagal N. Y. Times anketą tarp abiejų partijų vadų visoje 50 valstijų Nixonas turi paramą 30 valstijų su 346 rinkikais (daugumai reikia 270 rinkikų iš bendro skaičiaus 538). Wallace remia 8 valstijas su 77 rinkikais, Humphrey šešios su 42 rinkikais. Kitos 6 valsti-

jos su 73 rinkikais dar nėra aiškios.

Pagal Gallupą Nixonas prasišė pro Humphrey santykiu 43:31 (prieš mėnesį 45:29), Wallace gauna 19 proc. (prieš mėnesį 18). Neapsisprendusių 7 prieš mėn. 8).

Kurie kraštai ką remia? —

Pagal Gallupą tolimieji vakarai — už Nixoną 52 procentai, už Humphrey 31, už Wallace 11; viduriniai vakarai — už Nixoną 48 proc., už Humphrey 29, už Wallace 15; rytai — už Nixoną 47, Humphrey 34, Wallace 10, pietuose — už Nixoną 31, Humphrey 25, Wallace 38.

Kiek partijos vieningos? — Respublikonai šiuo tarpu vieningesni nei demokratai. Jei 1964 respublikonų 20 procentų balsavo už LBJ, tai dabar 27 proc. demokratų pasisako už Nixoną ar Wallace ir tik 10 pr. respublikonų už Humphrey ar Wallace. Būtent: demokratai — už Nixoną 10, Humphrey 63, Wallace 17, respublikonai — už Nixoną 89, už Humphrey 3, Wallace 7; nepriklausomieji — už Nixoną 39, Humphrey 20, Wallace 33.

Kaip su gubernatoriais? — Pagal N. Y. Times anketą gubernatoriai dabar bus renkami

21 valstijoje. Tose valstijose dabar yra 13 demokratų gubernatorių ir 8 respublikonai. Šiuo metu pramatoma, kad persvara vyrauja respublikonų 11 tų renkamų valstijų, demokratų persvara 6 renkamose valstijose. Keturiuose padėtis neišiki.

Lig šiol respublikonai gubernatoriai yra 26 iš 50. Tikima, kad po rinkimų respublikonų gubernatorių skaičius pakils iki 29 ar gal iki 33, jei laimės tas neiškiškas pozicijas.

Demokratai yra aliarmuoti, kad unijose daug narių, kurie lig šiol aiškiai rėmė demokratų pusę. Priežastis — jie žiūri, kad juodieji labiau proteguojami darbuose, taigi jaučia sau "diskriminaciją".

Bet iki rinkimų dar pusantro mėnesio. Per tiek laiko daug kas gali pasikeisti.

— Portugalijos min. pirminkas Antonio de Olivera Salazar po rugsėjo 7 operacijos smegenyse tebėra be sąmonės. Padėtis beveik beviltiška. Jam 79 metai.

Paryžiuje 21 posėdis be nieko

Paryžiuje derybos su šiaurės Vietnamu prasidėjo gegužės 13. Per 21 posėdį reikalas iš vietos nepajudėjo. Komunistai tebereikalauja bombardavimą visai sustabdyti. Jei tai būtų padaryta, ateitų naujas reikalavimas — sustabdyti ir žvalgybinius lėktuvus viršum š. Vietnamo. Rugsėjo 9 jau davė suprasti ir tolesnius reikalavimus —

amerikiečiai turi sustabdyti visus karo veiksmus.

Prezidentas nuo kovo 31 įsakė susiaurinti š. Vietnamo bombardavimą. To vaisiai aiškūs — bombarduojama ne šiaurės Vietnamo sostinė, bet komunistai bombarduoja p. Vietnamo sostinę. Esą kai dabar Sovietai septynias divizijas atgabeno į Čekoslovakiją, ir vakarų Vokietijoje blėsta tikėjimas, jog L. Johnsono vyriausybė rizikuotų atomais ginti Europai nuo galimos Sovietų invazijos. Gal tektų prie samprotavimo pridėti, kad augant nepasitikėjimui Amerika Vokietijoje gali stiprėti nacistinis elementas šalia socialdemokratų linkimo derėtis ir su rytų Vokietija ir su Maskva.

Amerikos Legionas pasakė savo

Amerikos Legionas konvenciją baigė rugsėjo 12 rezoliucijom. Būtent: sustiprinti Vietnamo karines priemones, jei Paryžiaus derybos nieko neduoda; uždaryti tada prieš uostus ir nepalikti jam "neliečiamų vietų"; pavartoti visas reikiamas priemones piliečių ir jų turto apsaugai; uždrausti ginklą prekybą paštu; pareikšti simpatijas Čekoslovakijai; skatinti režimo nuvertimą Kuboje bet kuriom priemonėm; nutraukti

Amerikos ūkinį boikotą Rodezijai; išvaduoti Pueblo laivo vyrus jei ne diplomatiškai, tai karinėmis priemonėmis; išleisti konstitucijos papildą, kuris apribotų galią teismo, uzurpuojančio dabar Kongreso ir vyriausybės funkcijas; iširti, kas yra tie Students for Democratic Society, o taip pat American Civil Liberties Union ir neįleisti komunistų į apsaugos įmones.

— Nato rugsėjo 16 pradėjo dvejus karinius manevrus — kariuomenės Bavarijoje ir laivyno Atlante. Sovietai juos ir patį Nato pasmerkė kaip "agresijos įrankį".

— A.F.L.-C.I.O. prezidentas Meany, tvirtas Humphrey rėmėjas, susirūpinęs savo unijų nariais dėl jų palankumo Wallace.

— Prezidentas LBJ nusprendė neduoti šiuo metu Izraeliui F-4 Phantom lėktuvų. Izraelis jų prašė apie 50. LBJ nenori, kad lėktuvai Izraeliui gadintų LBJ santykius su Maskva.

— Nixonas rugsėjo 14 pasisakė už paramą ūkininkam, kad būtų sulaukymas jų bėgimas į miestus. Prieš porą dešimtų metų ūkiuose gyveno 18 procentų gyventojų, dabar jau tik 5 procentai.

— Anglijoje, rytinėje, rugsėjo 15 per 24 valandas tiek prilijo, kad vanduo pakilo 6 pėdas. Žmonės gelbėjosi ant stogų; keliuose užklupti kopė ant automobilių viršaus.

— Prancūzijoje alkoholio suvartoja daugiau nei Amerikoje. Per metus vienam suaugusiam piliečiui išeina 28 litrai (29.5 kvortos), Amerikoje — 10 litrų. Po Prancūzijos eina italai — 20 litrų, vokiečiai 14 litrų.

Kas ir ko išmoko iš Čekoslovakijos...

Lyg pasakėčios vilkui vieną avį pagavus — kitos raminasi: dabar vilkui bus blogai, nes jam viduriai suges...

PADETI NEGALIM: norim didžiųjų susitarimo

Nuo Čekoslovakijos okupacijos politikos vertintojam išsiplėtė akys. Vieni pamatė nemaloniją tiesą — kad laisvių raidos laikrodžiai Sovietuose atsuko atgal (NYT, rugsėjo 16). Antri prašė apie kitą nemaloniją tiesą — kad "Amerika negali padėti Čekoslovakijai ne tik dėl Vietnamo, bet ir dėl to, kad Johnsonas nori, pasitraukdamas iš valdžios, palikti su Rusija sudarytas sutartis dėl atominių ginklų" (N. Y. Post, rugsėjo 13).

Negali — sako ir E. A. Mowrer (U.S. Daily Column, rugsėjo 12) ir pakartojo Europoje populiarų argumentą: esą amerikiečiai sąmoningai yra priėmę dabartinį pasaulio pasidalinimą tarp Maskvos ir Washingtono. Tokis tylus susitarimas esą paaiškina ir buvusio apsaugos sekretoriaus McNamara pasisakymą už atomines jėgas lygiavertiškumą, ne pranašumą.

OPINIJA EUROPOJ: mūsų niekas negins

Europoje tokios tiesos praregėjimas emė diktuoti Nato nariam naują politiką — teigia tas pats Mowrer. Politiką — žaisti Europos valstybėm tarp šių dviejų milžinių, kurie nori pasidalyti pasaulį. Tokia išvada iš Kennedy-Johnsono politikos pirmiausia pasidarė de Gaulle — samprotauja Mowrer, — nebesitikėdamas Amerika ir manydamas, kad Europos valstybės pačios turi rūpintis savo apsauga. Tokią išvadą vis labiau ima darytis Turkija, gerindama savo santykius su Sovietais. Esą kai dabar Sovietai septynias divizijas atgabeno į Čekoslovakiją, ir vakarų Vokietijoje blėsta tikėjimas, jog L. Johnsono vyriausybė rizikuotų atomais ginti Europai nuo galimos Sovietų invazijos. Gal tektų prie samprotavimo pridėti, kad augant nepasitikėjimui Amerika Vokietijoje gali stiprėti nacistinis elementas šalia socialdemokratų linkimo derėtis ir su rytų Vokietija ir su Maskva.

Anglijos socialistai laiko melu Amerikos aiškinimą, kad dėl Čekoslovakijos iš anksto nesutarta tarp Amerikos ir Maskvos; jie linksta į "neutralumą", norint iš naujo perorganizuoti Nato jėgas.

IŠEITYS AMERIKOJE: susitirti ir susitarti

Amerikoje prasivėrusios akys mato kitokias išeitis. Vienos išeities pagrindinis reiškinys yra prezidentas LBJ — tebesilaikydamas tiltų politikos, neatsisako bent prieš savo valdžios galą susitirti su Sovietų vadais ir susitarti. Anot N. Y. Post, susitarti dėl "kondominio"

— Prezidentas LBJ sutiko pasiųsti į Vokietiją rudens manevram 4 grupes bombonešų brigadas, kurios buvo anksčiau iš Vokietijos atitrauktos. Tai ženklas, kad Amerika sutiko Nato jėgas stiprinti ir demonstruoti prieš Sovietų karinius manevrus.

— J. Tautose dabar 125 nariai. Mažiausias savo plota ir gyventojų skaičium yra Maldivė salos — 112 kv. m. ir 90,000 gyventojų. Malta jau didesnė — turi 122 kv. m. ir 319,000 gyventojų. Kandidatas į J. Tautas yra ir Pacifiko sala Nauru — ji savo plotą mačiau ne myliom, bet akrais — 5,263 akrus su 4,914 gyventojų; tarp jų 395 baltieji.

mo pasaulyje ir tuo būdu išvengti atominio karo, kuris sunaikintų abidvi puses". J. Restonas (NYT) nebekartojo valstybės departamento teigimo, kad jokio susitarimo dėl pasidalinimo įtakos zonom nėra. Jis neturėtų nieko prieš tokį pasidalinimą. Tik visa nelaimė — mano jis, — kad tos "įtakos" skirtingai suprantamos. Sovietai esą "įtaką" supranta kaip "dominavimą". Tad susitarime reiktų tiksliai išsiaiškinti "įtakos" prasmę". N. Y. Times (rugsėjo 16) įspėja net, kad dėl Čekoslovakijos Amerika nieko nedarytų, nes bet kokis Vakarų gestas duotų pagrindą Sovietams pateisinti savo brutalumą.

Kita amerikiečių politikos vertintojų grupė Čekoslovakijos okupaciją laiko optimistiniu ženklu. Esą okupacijos faktas suskaldė komunistines jėgas; sunaikino pasauly simpatijas Sovietam net tarp marksistų; skaldo jėgas pačioje Rusijoje ir ardo jų vienybę. O tai silpnina komunizmą ir artina jo galą. (N. Y. Post, rugsėjo 13).

SKAITYTOJO IŠVADOS: gyvenam lyg "Laiko mašinos" amžiuje

Tie Amerikos spaudoje prasi-veržę siūlymai turi sau paralelių netolimoje praeityje. Max Lernerio (NYP) optimizmas, yra panašus į Hitlerio propagandistų pasiguodimą, kada karas ėjo iš rytų vis arčiau į Vokietijos gilumą; propagandistai aiškino, kad bolševikai, žyguodami pirmyn ištesia savo pozicijas, sunkina savo pristatymą, o vokiečiai gali savo kariuomenę labiau suteikti lemiamam smūgiui. Optimizmas pagrindo visada galima susirasti, jeigu juo kas nors patikės.

Restono siūlymas išsiaiškinti "įtakos" prasmę primena daugelio valstybių išsiaiškinimą su Sovietais, kas yra "nepuolimas", kas yra "draugiškumas"; išsiaiškinta tai ir J. Tautų chartoje, bet visa bėda, kad Sovietai elgiasi ne pagal tai, kaip "išsiaiškinta", o pagal tai, kaip jie gali pasinaudoti šiuo momentu. Tad noras išsiaiškinti ir susitarti dėl įtakų sferos reiškia naujas Amerikoje iliuzijas. Nes Sovietam svarbu ne esamos padėties palaikymas, ne "detente", ne "koegzistencija", o, kaip Restonas pasakė — "dominavimas". Dominavimas ne tik rytų vidurio Europoje, bet ir viduriniuose rytuose, ir Viduržemio jūroje. Iki pagaliau ims reikšt norą dominuoti Naujojo pasaulio sferoje.

Visas tas spaudoje filosofavimas apie susitarimus reiškia norą jei ne kitus, tai save įtikinti, kad nieko nereikia daryti. Kai Brooklyne plėšikas užpuola žmogų ir jį nužudo, tai kyla spaudoje pasipiktinimas, kad kaimynai matė, girdėjo pagalbos šauksmą, bet niekas piršto nepajudino, net policijai nepaskambino. Tokį abejingumą užpultam artimui smerkiam, bet politikoje tokį abejingumą vadiname pragmatine išmintimi.

Fantastinis filmas "Laiko mašina" įspūdingai vaizdavo ateities valstybės santykius tarp valdinių ir valdovų: valdovai slibinai požemiuose maitinasi valdiniais, kurie pagal fabrikų švilpimą klusniai kaimene ėjo prie urvų ir be jokio pasipriešinimo davėsi suryjami. Balso nei vienas už kitą nei prieš slibiną nekėlė. Nekėlė, iki atsirado iš kito pasaulio drausulis maištininkas.

Ar šių dienų politiniuose santykiuose atsiras tokis drausulis prieš slibiną?

ANGLIJOJE protestai dėl agresijos

Londonė ir kituose Anglijos miestuose rugpiūčio mėnesio gale įvyko nemaža protesto demonstracijų prieš Sovietų Sąjungos ir bendrininkų kariuomenių išblovimą į Čekoslovakiją. Prie demonstrantų jungėsi ir komunistų pagrobtųjų kraštų egzilai, jų tarpe ir lietuviai. Buvo paskleista Didžiosios Britanijos Lietuvos Sąjungos parengtų atsisaukimų, kuriuose pabrėžtas Čekoslovakijos okupacijos panašumas į Lietuvos bei kitų Baltijos kraštų okupaciją 1940 metais. Reikalaujant Sovietų kariuomenės pasišalinimo iš Čekoslovakijos, drauge buvo reikalaujama, kad rusai pasitrauktų ir iš Lietuvos bei kitų jų užimtų kraštų.

Rugpiūčio 27 d. BBC televizijos korespondentai apsilankė Lietuvos pasiuntinybėje ir nufilmavo pasikalbėjimą su Lietuvos Chargé d'Affaires V. Balicku.

Birželio 29 d. Daily Telegraph paskelbė du laiškus, kuriuose liečiami Baltijos kraštai.

Ar Wilsinas tas pats?

Grafas Nikolai Tolstoy iš Morwenstone, Cornwall, rašė: "Ar ministris pirmininkas p. Wilsonas, rugpiūčio 26 d. pasmerkęs Sovietų įsiveržimą į Čekoslovakiją, buvo tas pats p. Wilsonas, kuris neseniai su kupina geros valios išraiška perdavė Maskvai aukso rezervus, Sovietų 1940 metais užgrobtų Baltijos valstybių su pasitikėjimu deponuotus Anglijos Banko?"

"O neseniai skaičiau, kad kažkoks Wilsonas atsiprašinėjo Sovietų vadus dėl p. Gerald Brook, kurs dabar sėdi priverčiamu darbų stovykloje Rusijoje, kad tasai dalinęs rusams lapelius, būdamas "reakcininkų organizacijos" suvedžiotas. Ogi reacininkiški reikalavimai tuose lapeliuose reikalavo šokios tokios žodžio laisvės ir rinkimų Rusijoje."

Jeigu abiem tais atvejais tai buvo tas pats Wilsonas, tai kada jis pakeitė savo nuomonę apie komunistinio režimo pobūdį Rusijoje?"

Kada čekoslovakus užmirš?

Kitame, latvio F. Rolavs iš Birninhamo pasirašytame laiške, paminėjęs, kas dėjos 1940 ir dar anksčiau, 1918 metais, klausia:

"O ką sakytumėt apie komediją laisvųjų Vakarų pusėje? Ar ilgai reiks laukt, ligi čekų tragedija bus užmiršta taip, kaip kitų komunistinės tironijos paglemžtų kraštų? Kiek laiko truks, ligi britų, amerikie-

čių ir kiti diplomatai ims vėl stypčioti apie rusus, prašydami taikos ir "taikos koegzistencijos"? Ir ar ilgai truks, ligi britai verslininkai vėl slankios apie tironus, ieškodami progos papirkliauti, siūlydami jiems ilgalaikius kreditus ir stiprindami karines okupantų pajėgas?"

"Ir pagaliau kiek laiko truks ligi čekoslovakiska tragedija ištikis žiopus Vakarų kraštus pirma, negu jie bus spėję atsibusti?" (Elta)

SOVIETAI apie JAV kandidatus į prezidentus

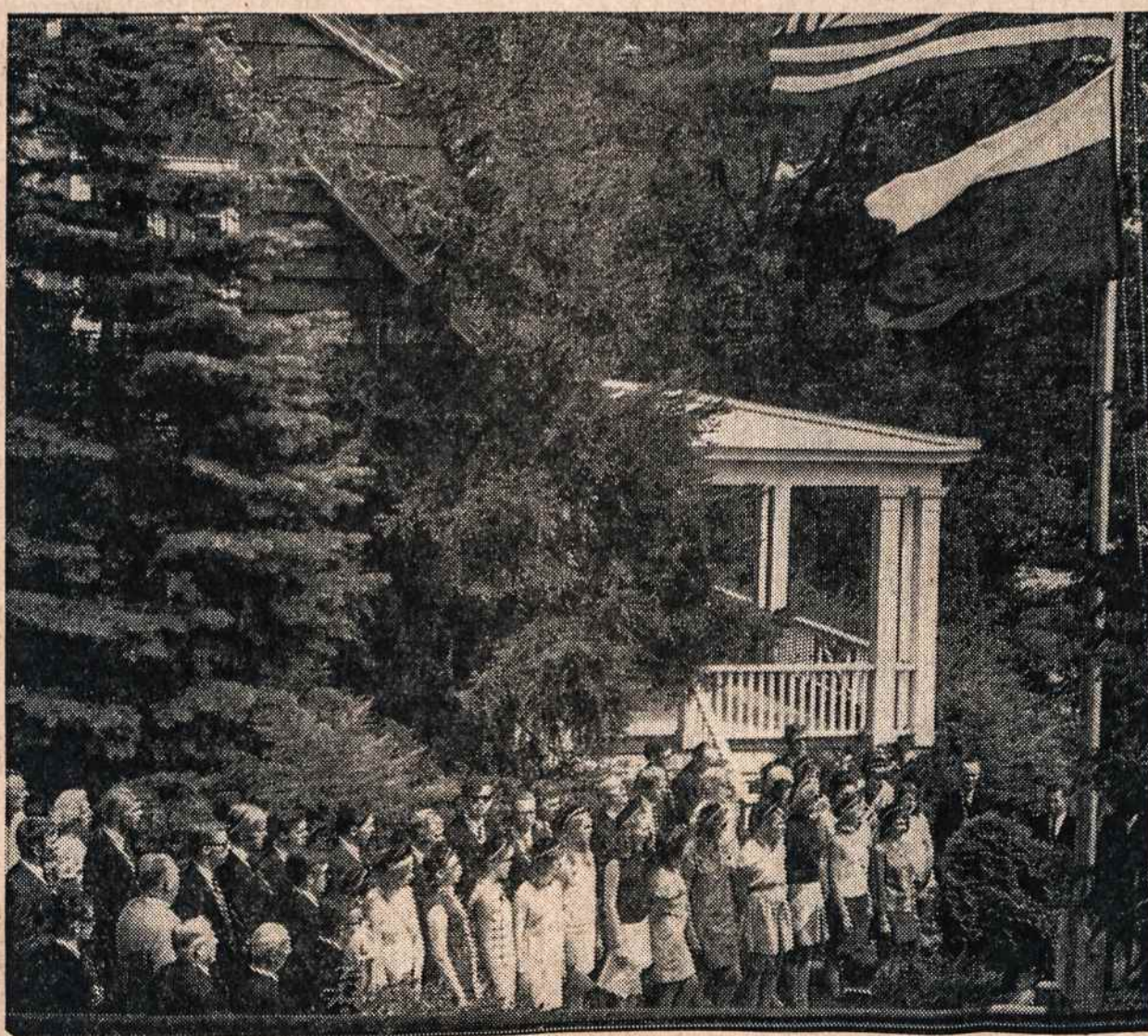
Pagal U. S. News... Sovietai mano, kad Humphrey mažiau žalingas kaip Nixonas jų siekimui pralenkinti Ameriką atominiais ginklais ir raketom. Sovietai vaizduojas, kad Nixonas norės baigti Vietnamo karą jėgos sustiprinimu. Jie ne užmiršta, kad ir Korejos paliaubos Eisenhowerio-Nixono laikais buvo pasiektos atominio karo pagrasinimu.

Sovietai vertina, kad su Rooseveltu ir J. F. Kennedy galima buvo "daryti biznį" dėl Berlyno, Kubos, nes abudu pasitikėjo Sovietų pažadams. Dabar Sovietų laikraštis Trud vertina, kad Nixonas nepasikeitęs, kaip nepasikeitę ir respublikonai. Nors Nixonas dabar sakosi derėsiąs su Sovietais, bet derėsis jėgos pagrindu. Humphrey esąs artesnis Rooseveltui ir Kennedy.

— Henry A. Barnes, 61 metų, pagarsėjęs New Yorko susisiekimo planuotojas, rugsėjo 16 mirė širdim.

— The Oklahoma City Times anketa rado, kad to miesto srityje Nixonas gautų 35 proc., Wallace 28.6, Humphrey 25.8.

Neolituanų jaunimas stovyklavo rugsėjo 1-8 Blue Water Manor — vėlavos pakėlimo metu. Nuotr. V. Maželio

Atvykęs į Vilnių, aplankiau universitetą

— Atvykęs į Vilnių, aplankiau universitetą. Pasiilgau jo senų rūmų dvelkimo. Tačiau tas vaizdas nedžiugino akies, — taip kalbėjo **Literatūros ir Meno** (rugg. 10) atstovai L. Vladimirovas, Jungtinių Tautų bibliotekos New Yorke direktorius, atostogaudamas Palangoje. Nenudžiuginęs vaizdas Vilniaus universitete, jo žodžiais, toks:

— Istorijos ir filologijos fakulteto romantiški kiemai vis dar (kiek jau tęsiasi remon-

tas!) užversti statybinėmis medžiagomis ir laužu, didžioji universiteto arkadų dalis užmūryta, mat, prireikė sandėlio, seni geležiniai vartai nuimti...

— Užėjau į universiteto biblioteką. Biblioteka, kuri sunkiais fašistinės okupacijos metais išsaugojo fondus ir senovines patalpas, pokario metais dirbdama be galo sunkiose sąlygose, sugebėjo sutvarkyti didžiulius knygų rinkinius, sukurti darnią katalogų sistemą, praturtinti savo fondus pažan-

giausia tarybine ir užsienio moksline literatūra. Buvo surasta ir atgabenta į Vilnių įvairios Rusijos ir Ukrainos bibliotekose išsaugotos Vilniaus universiteto knygų kolekcijos, sukauptas turtingiausias pasaulyje senų lietuviškų knygų fondas, išleista visa eilė vertingų bibliografinių ir knygotyros leidinių. Arteja šios bibliotekos keturių šimtų metų jubiliejus. Ši data bus plačiai paminėta mūsų ir užsienio spaudoje. Tačiau kaip atrodo pati biblioteka?

— Puošnioje Smuglevičiaus salėje grindys išklotos paprastomis lentomis, dar Muravjovo laikais pastatyti laiptai visiškai nudilę, prigrūstos knygų saugyklos neturi paprasčiausių gaisro signalizavimo prietaisų, kuriuos rasime kiekvienoje didesnėje prekybos įmonėje... Aukštojo ir specialinio vidurinio mokslo ministerija ir universiteto vadovybė, paskendusios kasdieniniuose rūpesčiuose, atrodo, visi apsirpato su tokia bibliotekos būkle.

— Savo metu buvo sudaryta dokumentacija saugyklų

priestato statybai, bibliotekos modernizavimui, Jono bažnyčios pastatų restauravimui. Tačiau statyba bei restauravimo darbai dar nepradėti, jei neskaitysime kelių darbininkų, besikrapštančių istorijos ir filologijos fakultete bei Jono bažnyčioje. Gal būt, į senojo universiteto pastatus vertėtų laikinai neleisti turistų, o, pasiračius rankoves, pradėti numatytus darbus. Neturime pamiršti, kad mūsų universitetas ir jo biblioteka yra vienas vertingiausių ir įdomiausių kultūros ir architektūros paminklų. (E)

Lietuviai dalyvavo East Chicago, Indiana, miesto šimto metų sukakties minėjimo parade. Ant specialaus vežimo važiuo tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės. Nuotr. T. J. Bacevičiaus, O.F.M.

SENASIS SUSIKOMPROMITAVO NAUJASIS NEGIMĖ

Diskusijose apie literatūros kritiką Lietuvoje, kritikas Vytautas Kubilius (Lit. ir Menas, rugg. 10) atskleidžia eilę būdingų reiškinių ne tik kritikoje, bet ir apskritai literatūroje. Sako:

— Šiandieninė kritika, gali-

kontraversiniai klausimai vietos rasti neturėjo. Ir anksčiau Draugo korespondentas A. Al. tvirtino, kad "dr. K. Keblio kontraversinė paskaita apie valstybiškumą bei tautiškumą visai netiko baigiamajam iškilmingam posėdžiui".

Naujienos rugsėjo 7: "Daug bergždžiomis laiko praleista pirmą dieną besiginčijant dėl tvarkos". Bendruomenės programiniu pranešimu laiko A. Rinkūno paskaitą, o "dr. K. Keblio kaip kontraversinis pranešimas netiko PLB seimo darbų pabaigai".

Palankiausio vertinimo spaudoje susilaukė pramoginės daly, ypačiai Lincoln Centre koncertas. Vertinimą baigdamas, Drauge rugsėjo 7 A. Skr. betgi mano: "koncerto rengėjai būtų geriau padarę, nejungę dviejų visai skirtingų ir savo stiliumi ir savo pasirošimu kolektyvų: profesionalų simfoninį orkestrą ir solistus iš vienos pusės ir liaudies dainų ansamblių iš kitos... Programa tokia, kokią turėjome, buvo aiškiai per ilgą ir neįsibalsuota. Simfoninė dalis buvo trumpesnė, bet ansamblio dainavimas beveik dvi valandas, kai kurias dainas kartodamas ir tuo užtesdamas ir šiaip jau ilgą programą. Iš viso koncertas tęsėsi tris valandas."

Jungtinių Finansų komiteto išleista užklįja ant automobilio langelio. Užklįjos projektas dail. J. Subačiaus.

SPAUDOS TEISMAS IR BENDRUOMENĖS TEISMAS

Draugas rugsėjo 10 Pr. Gr. vedamame prabilo apie nesutarimus ar nesupratimus, pasitaikančius šiame krašte ir tarp lietuvių. Ragino, kad tie "maži nesutarimai" būtų sprendžiami "dialogo ir diskusijų keliu, o ne išnešami į spaudą ir paliekami visuomenės teismui. O juk nėra tokios idėjos, kad ir neprotingiausios, kuri neatrastų šalininkų".

Dienraščio samprotavimus papildant bei pakonkretinant, tenka priminti, kad Darbininke buvo pasisakyta: tegul nesupratimai bent tarp bendruomenės veikėjų būtų lyginami, sprendžiami bendruomenės ir statų numatytu keliu — bendruomenės garbės teisme. Tokiam teismui priklausytų ir toki dalykai, kaip šio PLB seimo metu iškilęs faktas apie Ciurlionio ansamblio vadovybės išsipareigojimus seimo rengimo komitetui — duotus raštu ir paskiau sulaužytus. Garbės teismui priklausytų išnarplioti ir faktą, kieno iniciatyva buvo kreiptasi į policiją, kad koncerto metu užsėnyti laikyti policininką... apsaugai nuo ekstremistų; kieno iniciatyva seime

buvo platinami multiplikuoti lapeliai prieš seimo rengimo komitetą... Išsiaiškinti, kas virto ne tik "šalininkais", bet ir vykdytojais tokių "neprotingiausių idėjų", reikalaujant pačios bendruomenės savisauga. Nuo tokių idėjų vykdymo, nuo jų prasiveržimo spaudoje, nuo patarnavimo priešui būtų apsisaugota, jei toki reiškiniai būtų nukreipti į garbės teismą, jei garbės teismas veikliai reikštų; jei jo ribose būtų mezgamas Draugo kalbamas "dialogas".

PLB trečiojo seimo atgarsiai Spauda gausiai informavo apie PLB seimo eigą. Dabar skelbia ištaisai ar santraukom seime paskelbtus pranešimus. Rodėsi ar rodosi ir eilė vertinamų pastabų.

Keleivis rugsėjo 4: "Niekas neabejoja, kad seimas buvo labai reikšmingas įvykis mūsų visuomeniniame gyvenime".

Drauge rugsėjo 11 O. Labanauskaitė: "Ką tik pasibaigęs PLB trečiasis seimas paliko

kiek sujauktas nuotaikas. Priežastis: erzelis posėdžiuose, perkimšimas darbotvarkės techniškais dalykais... Sviesiausia ir naudingiausia seimo dalis buvo keturi pranešimai, kurių du orientaciniai, kiti du probleminiai... Nė vieno pranešimo nebuvo galima diskutuoti, nes... nesuvaldomas noras kalbėti dėl tvarkos jau buvo suėdęs visą turimą laiką". Labiausiai vertina A. Rinkūno pranešimą apie kultūros ir švietimo rūpesčius. "Jeigu toks pranešimas nebūtų galėjęs atsirasti be seimo, tai dėl to vieno dalyko seimas galėtų būti pateisintas". "Dėl antro probleminio pranešimo (dr. K. Keblio): "labai gaila, kad pranešimas pateko į iškilmingą posėdį, kuriame

nio režimo, per apgaule pavergusio Lietuva, ir atyrai smerkia Rusijos politiką Baltijos valstybėse, kaip priešingą modernios civilizacijos principam. Mes sveikiname Jungtinių Tautų vyriausybę už reikalo supratimą ir užjautimą, ginant laisvę mylinčių žmonių teises visur, ypačiai Lietuvoje. Šia proga norime išreikšti savo meilę ir lojalumą Jungtinėms Valstybėm ir mūsų tvirtą paramą jos vidaus ir užsienio politikai, kuri siekia laisvės visiem žmonėms. Mes, kurie esame kilę iš Lietuvos, pažadame visuomet prisiminti nelaimingą Lietuvos žmonių būklę ir dėti visas pastangas, siekiant jiems teisingumo ir laisvės."

55-tojo Lietuvos vyčių visuotinio seimo LAISVĖS DEKLARACIJA

Mes, 55-tojo Lietuvos vyčių visuotinio seimo delegatai ir svečiai, taip pat Lietuvių Bendruomenės nariai ir draugai, susirinkome šiandien prie Laisvės Varpo viešai paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties.

Sis įvykis nebuvo ir negali būti jokia forma paminėtas mūsų protėvių žemėje, Lietuvoje, nes ji komunistų supančiota ir Sovietų Rusijos valdoma.

Todėl mes, kurie turime laimės gyventi šioje garbingoje šalyje, kuri tokia gera buvo mūsų tėvam, yra gera ir mum ir mūsų vaikam, šia proga reikiame nuosirdžią padėką Jungtinių Valstybių vyriausybei, kuri nuolat nepripažįsta sovietiš-

GREEN CORNER RESTAURANT — Frances C. Saldukas savininkas. Jauki vieta maloniai praleisti laiką. Į čia vietos lietuviai sueina pasikalbėti, pasivašinti. Pravažiuojantieji ar atvykusieji į Waterbury, sustoje čia sutiks saviškį įvairiausių vietinai ir importuoti gėrimai. 34 Green Street, Waterbury, Conn., Telef. (203) 754-9995.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mokslo nuostatai. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tal Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dežutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridama 50¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

RIMO IR JUOZE BRUZŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Baiton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLININ, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. Tel. 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios gaimos, kur tik reikalingos, 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruosiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (2112) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokestis (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti! Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali būti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, (312) 476-2242

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investavimas. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIONO GĖRIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėms ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užleikite ir įstikinsite!

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidojimo ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namu. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam staffui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tu siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniams daiktų — geriausių siuntimui ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siuntiti draugams ir giminėms. Reikalaukite mūsų nemokamą katalogą — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743
BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiam pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Elna nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Akivaizdus mokslas neakivaizdžiu būdu

Mokslas dabar yra gyvenimo būtinybė. Seniai praėjo tie laikai, kai užtekdamo to mokslo, kurį augantieji vaikai gaudavo iš savo tėvų: dirbti žemę ar užsiimti kokiū amatų. Dabar ir žemę ariantieji ir kokiū amatų besiverčiantieji turi išeiti bent pradinį privalomą mokslą. Profesiniam darbui to nepakanka. Reikia ilgai ir daug mokytis. Net ima įgirsti mokytis ligi kokių 25 ar 30 metų. Beveik pusę gyvenimo. Bet kas nori būti geru profesionalu, ieškomi ir vertinami, turi pasipausti. Tokio asmens pats darbas ieško, ne jis — darbo. Tikslai tingūs jaunuoliai meta ar nutraukia mokslą, griebsi bet kokio darbo, o paskui gailisi. Užtat reikia kantrybės, ištvermės ir triušo, kad pasum būtų galima pasidžiaugti pasiektais vaisiais.

Nauda ir pinigai nėra dar galutinis mokslo tikslas. Mokslas apšviečia ir daro žmogų kultūringesnį. Yra džiaugsmo iš paties žinojimo. Labai gera yra, kai mokslas atitinka ir tą sritį, kurią kas mėgsta. Pavyzdžiui, jei medicina nebus tik priemonė daug pinigų užkalti, o mėgiama dalykas, tai ir gydytojo atsakomybės ir sunkios pareigos bus lengvesnės ir pacientams geriau. Tas pats yra ir su kitomis sritimis. Mėgstamo mokslo sritis traukia, skatina, palaiko jėgas, giedrina gyvenimą. Profesionalai tikrai amatininkai, gal būt, pasidaro žmonės turtingi, bet ir nelaimingi: iš savo darbo neturi to patitenkinimo, kurį turi duoti kiekvienas triušas. Darbas yra palaima, o ne koks slėgimas, tik reikia atitikti savo sritį.

Mokslas yra gyvenimo viena iš būtinybių ir lietuviams dabarties nenormaliose sąlygose. "Nenormaliom sąlygom" čia no-

rima pavadinti svetimą aplinką. Ji nepiktina, bet nelietuviška. Savaimė geru lietuviu nepasidaroma. Kas nenori nutrūkti nuo savo tautos ir susiliesti su kita, privalo taip pat mokytis. Tai jau pridėtinis mokslas, amerikiečių mokyklose nedėstomas, be lietuvių neišvengiamas. Reikia gerai pažinti savo tėvų kraštą, jo istoriją, pramokti žodžiu ir raštu lietuvių kalbos. Iš lituanistikos, tiesa, šiame krašte nebus nei apčiuopiamos naudos nei pinigų; gal tik vienam kitam. Tačiau gyvenimo mes negrindžiame tikta nauda ir pinigine, Yra ir moralinių pareigų, kuriom privalom aukotis.

Lituanistikos galima mokytis visais būdais, jei tik kas nori. Galima ir reikia mokytis šeimoje, lituanistinėse — daugiausia šeštadieninėse — mokyklose, organizacijose, kuruose, net kai kuriose kolegijose. Galima mokytis ir neakivaizdžiu būdu. Tokio mokslo, kai nelankoma mokykla, bet mokomasi namie, šiame krašte yra daug: visokie kursai, kuriems vadovauja specialistai, prisiūsdami pamokas namo ir reikalaudami atlikti tam tikrus uždavinius.

Pedagoginis Lituanistikos Institutas Chicagoje turi neakivaizdinio dėstymo kursą. Toks dėstymas prieinamas visiems, kas tik nori. Mokoma lietuvių kalbos, literatūros, istorijos. Visi lietuviai studentai turėtų laikyti savo darbo garbės ir pareigos reikalą išeiti iš neakivaizdinio lituanistikos kursą. Tai galima padaryti betkur gyvenant ir betkokių laikų. Informacijų reikalau geriausiai kreiptis adresu: Pedagoginis Lituanistikos Institutas, 5620 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois, 60636.

PETRAS DOMINAS IŠPLAUKĖ
I DIDŽIUOSIUS VANDENIS

J. L.

Petras Dominas — inteligentiškiausias Europos plėšikas

(6) Tuo tarpu Mionchenglabache du policininkai pastebi nušalioje gatvėje paliktą Opel Rekord automobilį. Jų dėmesį atkreipia išimtas langas. Patikrinę viduje ant sėdynės randa balto aukso žiedą su briliantu. Prie jo prikabinatas popieriukas rodo, kad yra iš Offermanno brangenybių parduotuvės. Apžiūrėję mašinos užvedimą, tuojau nustato, kad motoras buvo uždegtas trumpu sujungimu.

Mašina aiškiai pagrobta, bet daugiau jokio pėdsako. Nusikaltėliams šimtai kelių pabėgti, o policijai tik vienas vytiš.

Pirmas grobis

Vos tik praveria savo buto koridoriaus duris, trijų vvrų šnerves maloniai pakutena stiprios kavos ir cigarečių kvapas. Moterys žino, ko reikia po įtempto ir jaudinančio žygio. Pasirūpinta ir užkandžiu. Vyks ta nuoširdus pasisveikinimas, lyg po ilgo nesimatymo. Ką gali žinoti, tokiais atvejais nesimatymas gali būti ir labai il-

gas arba nemaloniomis aplinkybėmis...

Dominas išverčia iš kišenės grobį. Ant stalo pabyra brangūs žiedai, žavios sagtys, apyrankės, laikrodžiai. Prie visų prikabinoti popieriukai, ant kurių pažymėtos kainos. Jas sudėjus, gaunama 25 tūkstančių markių (6,250 dolerių) suma. Aišku, jog už tiek nebus galima parduoti. Na, sakysim, jei bus gauta pusė tos sumos, ir tai bus gerai.

Grobis padalinamas į tris krūveles. Metant kauliukus išaiškinama, kas renkasi pirmas. Laimi Gerhardas, vairuotojas. Dominas pasiima savo dalį ant ras, o likutis atitenka Helmutui.

Brangenybių pardavimas nėra vienas nesukelia jokių sunkumų. Pogrindžio pasaulyje nėra vienas pažinčių netrūksta. Dominas savo dalį parduoda Kiolne. Tačiau vertingiausia brangenybę — dviejų tūkstančių markių (500 dolerių) vertės balto aukso apyrankę su brili-

PLB pirmininkas J. Bačiūnas, atidarydamas trečiąjį PLB seimą New Yorke rugpjūčio 30, pasakė kalbą. Pirmiausia pasveikino diplomatus, lietuviškų institucijų pirmininkus, vadus, seimo atstovus. Pradėjęs nuo JAV atstovų, pasidžiaugė Kanados, Europos ir labiausiai Australijos, Naujosios Zelandijos atstovais.

Bendruomenėje niekada saulė nenusileidžia

"Mūsų bendruomenė svietimuose kraštuose nėra didelė", — kalbėjo pirmininkas, — "Bet ji yra plati. Ne veltui ją vadiname po pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių bendruomene."

Mūsų bendruomenė nesiekia pačios Lietuvos ir kitų raudonojo tvano apsemtų kraštų, kuriuose yra lietuvių. Bet ji pasiekia kadaise iš tėvynės išplaukusius, išvažiavusius, ypač vėliau laisvėn išbėgusius lietuvius.

Kai pažiūri į tuos plotus, kur mes esam išsisklaidę, tai prisimena buvusi Britų Imperija, apie kuria sakydavo, kad joje niekada saulė nenusileidžia.

Ir mūsų Lietuvių Išėivių Bendruomenės padangėse saulė niekad nenusileidžia.

Nuo Stockholmo Švedijoje iki Peertha Australijoje yra 17 valandų skirtumas, einant į va-

karus, ir septynios valandos, einant į rytus.

Kai New Yorke saulė leidžiasi, tai Peertha jau rytas, o Sydnejuje — priešpiečiai. Kai Australijoje saulė slenka artyn prie vakaro, tai Stockholme ir Romoje jau rytas.

Bet pagunda didžiulis tokia platybė — apgauli. Plačiai pasisklidus mūsų bendruomenė, bet ji skystai išsisklaidžiusi.

O kas plačiai ir skystai paplinta, tas gali greitai išgaruoti.

Apsidėmkin bendruomenės tinklu

Kad taip greit neišnyktume, mum reikia apskloti geru organizacijos tinklu. Jis apsaugos mus nuo greito išgaravimo ir nuo įsisunkimo į svietimas žemes. Tam ir mezgiam savo bendruomenės organizacinį tinklą... "Kviečiu jus per tą ketvertą mūsų bendravimo dienų nepalikti pašaly rūpesčio apie mūsų bendruomenės organizacijos tinklą. Pagalvokim, pasitarim, kaip jį pastiprinti ir pagerinti.

Jeigu tas tinklas neatlaikys, tai kas gi gėlės mus. Kas ta kas rūpintis pačiu didžiausiu reikalu — Lietuvos laisve, nepriklausomybe!

Iš PLB pirm. J. Bačiūnokalbos atidarant seimą

Nepamirškime: jei nebus gerai ir glaudžiai organizuotos mūsų bendruomenės, tai po kiek laiko svietimuose kraštuose neliks kovojančių dėl Lietuvos nepriklausomybės." "Bendruomenės tinklas, mano supratimu, gali būti labiausiai patikimas įtaisydas, kad lietuvių gyvenimas ir veikimas neišnyktų drauge su dabartine mūsų karta. Prie tinklo mezgimo darbo reikia neatidėliojant traukti jaunesnes lietuvių kartas, nes tik jie gali tęsti tą darbą, kurį dirbam, bet prie kurio vistiek negalėsime gana ilgai išstovėti.

Bendruomenių Federacija

Mūsų bendruomenės organizacija ne griežtai centralizuota. Mes esame lyg įvairiuose kraštuose susitelkusių bendruomenių federacija. Atskirų kraštų bendruomenės daugelį savo reikalų ir klausimų sprendžia savitai, pagal vietines aplinkybes. Nei aukščiausia mūsų bendruomenės valdyba, nei seimas tų vietinių reikalų netvarako.

Bet seimas ir jo įgaliojama valdyba gali ir, manau, turi duoti gaires visai tai plačiai pasisklidusiai bendruomenei.

Gairės penkmečiui

Atidarydamas šį seimą, iš jų su tikiuos išgirsti krypties nurodymų valdybai ir visai bendruomenei penkeriom ateinančiom metam.

Tokių nurodymų reikia, nes dėl kai kurių dalykų esame kryžkelėje...

Toliau pirmininkas nurodo tuos klausimus, dėl kurių turėtų seimas pasisakyti. Štai visuomenės susiskaldymas grupėmis ir partijomis. Ar bendruomenė turi ugdyti tolerantišką ir taikingą koegzistenciją, ar bendruomenę padaryti vienos partijos nuosavybe, ar pajėgesnius

lietuvius, kad ir kitų pažiūrų, įtraukti į visuomeninį darbą? Ar jau verta pasirūpinti ateinančia karta?

Pirm. J. Bačiūnas toliau padėjo seimui rengti komitetui už didelį darbą, taip pat padėjo seimui visiems bendruomenės pareigūnam. Atskirai padėjo valdybos vicepirmininkui Stasiui Barzdukui.

Pirmininkas pasisakė, kad savo darbe vadovavosi tolerancijos principu, kad ejo į visas visuomenės šakas, ypač į jaunią. Ne visi tokią bendruomenės kryptį teigiamai vertinę. Buvę net labai piktų kaltinimu.

Toliau pirmininkas paprašė pagerbti mirusius ir paskelbė seimą atidarytą.

ŽODIS PAGERBIANT MIRUSIUS

Mielos sesės ir mieli broliai lietuviai!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė nėra tik mes, — gyvieji ir čia susirinkusieji — vadovybė, daugelio kraštų rinkti atstovai, jūs svečiai, draugai ir pažįstami.

Tautinė bendruomenė yra visi lietuviai — savo tėvynės žemės įsikibę, Sibiran ištremtieji, plautas pasaulio akiračiuose pasisklaidę; visi, kuriuos jungia bendra Lietuvos meilė, lietuvių kalba, lietuviška širdis, tautinė sąmonė, nekintantis apsisprendimas laikytis savo tautinių šaknų.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra ne tik visos dabartinės — gyvosios lietuvių kartos, bet ir būsimos, dar gimiančios, o taip pat jau išnykę mūsų seneliai.

Mes čia esame gyvi, lietuvių tauta tebėra gyva tik dėl to, kad nuolat sukasi tas kartų pasikeitimo ratas, amžinas paveldėjimas ir naujos jaunystės pavasaris.

Mes gyvi, ir lietuvių tauta gyva dėl to, kad visuomet buvo tokiu, kurie Lietuvai dirbo iš meilės, jai aukojosi iš pareigos ir nesigallėjo savo gyvybės, kada reikėjo atkakliai ginti jos gyvenimo bylą. Tai darbas tautai ir kova dėl jos laisvės.

Kai šiomet minime Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį, pirmiausia prideretu atminti ir kaip dvasios sustiprinimą širdyse nešioti atminimą tų, kurie kovoję ir žuvo dėl Lietuvos laisvės, kurie aukoję gyvastį lietuvių tautos garbei.

Knygnešiai, su lietuviškais spausdiniais pašauti Paprūsėje ir Sibiran ištremti. Nepriklausomybės kovų kariai savanoriai — kareiviai ir karininkai, žygiu pionieriai ir jų sekėjai... pirmo ir antrojo pasaulinio karo žuve Lietuvos ir Amerikos lietuviai kareiviai... Da-

rius ir Girėnas... didvyriški laisvės kovų partizanai prieš maskoliškus okupantus... lietuviai kariai kovoję Korėjoje ir šiandien tebekovoją Vietname prieš demokratinio pasaulio, kartu ir Lietuvos laisvės bendrą tarptautinį priešą — komunistą...

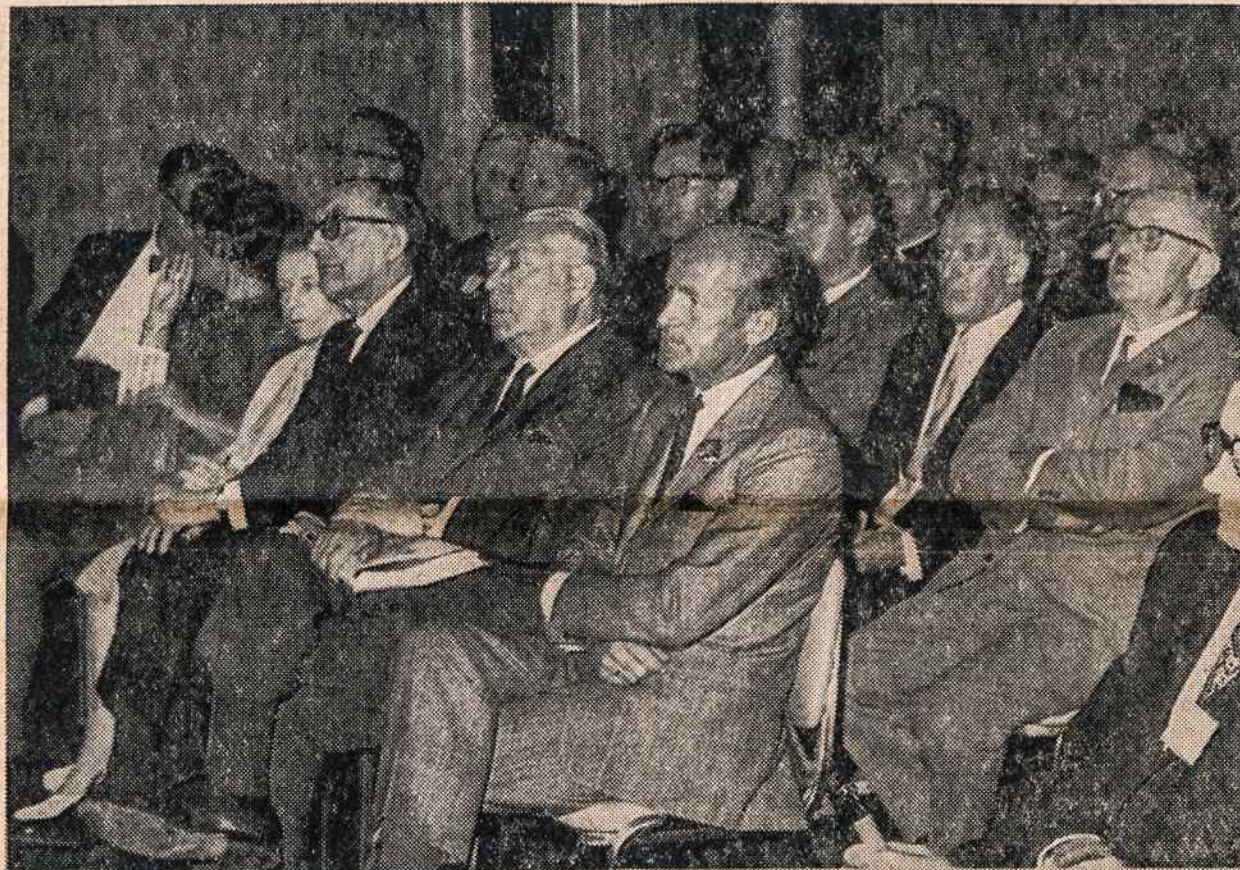
Tuos tūkstančius ir tūkstančius, kovojusius dėl Lietuvos laisvės, savo krauju laisvėjusius lietuvių amžinumo idėja, pakaukusius savo gyvybę už tautos gyvybę — tuos žinomus ir nežinomus kareivius, vyrus ir moteris kviečiu prisiminti.

Tegu jų atminimas teikia mums drąsos ir aukos kilnumo pavyzdį. Tegu kelia jiems amžiną pagarbą ir mūsų pasididžiavimą jų narsumu. Tegu įkvepia pasitikėjimą viso pasaulio lietuvių bendruomenės dvasiniu solidarumu. Tegu žadina naują laisvės aušros viltį lietuvių tautai.

Tokių jų atminimą kviečiu pagerbti visu mūsų giliu šios valandėlės susikauptimu ir mediacija...

— Kristijono Donelaičio "Metai" išversti į gruzinų kalbą ir išleisti Tbilisi leidyklos. Išvertė gruzinų poetai Grigola Abašidzė ir Revaza Margianis. Pateiktas ir platus Donelaičio kūrybos nagrinėjimas.

— Naujas kartotekos skyrius veikia Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Registruojami Amerikoje, Kanadoje ir kituose kraštuose mirę lietuviai. Šios žinios reikalingos profesionaliam, istoriniam bei asmeniniam ryšiam tarp vis plačiau išsisklaidančių tautiečių palaikyti. Muziejaus vadovybė kreipiasi į visuomenę, prašydama siusti šį skyrių liečiančias žinias kartotekos vedėjui Algirdui Kuraičiui, c/o Balzekas Museum of Lithuanian Culture, 4012 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632. Paieškoti tikslu kreipiamasi virš minėtu adresu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime pirmoje eilėje min. St. Lozoraitis su žmona, dr. D. Jasaitis, dr. K. Valiūnas — Vilko pirmininkas.

tais — jis padovanoja savo gyvenimą ir gelbėtojai advokatei dr. Kreuzer.

Gražus atlyginimas už didelį patarnavimą. Dominas niekada neužmirš, kaip jis buvo sujaudintas, kada "Pagalbinis kreiseris" atnešė jam į kalėjimą metalui piau piūklelį. Kuomet sulaužė vieną, tuojau įteikė kitą. Tokia advokato pagalba galėtų būti operose apdainuota. Tiesa, nelgia anuomet tetruko tuo piūkleliu laimėta laisvė — vos porą valandų. Bet dr. Kreuzer parodė, kad ji yra pasirušus Dominui patarnaut daugiau, negu eiliniam klientui. Todėl ir jo atsilyginimas turi būti didesnis, negu eilinio kliento. Ir kas dar tokiais atvejais svarbu — įspūdingesnis. O brangus žiedas su tauriu briliantu kiekvienai moteriai daro didelį išpūdį.

Naujas žygis

Pertrauka po pirmojo įsilaužimo truko beveik ištisą mėnesį. Kad nereikėtų vėl kaip vičiūkiui lekuoti, Dominas per tą laiką išlėgė. Nusipirko naujų teltaitį kostiumą, batus, skrybėlę ir gražiai išsidabino. Betty globojamas ir lepinamas puikiai pajusė. Vėl pajuto nenu-malšinamą norą veikti.

Vakarų Vokietija gyvena klestėjimo dienas. Aplinkui regimas nepaprastas ūkinis pakilimas. Žmonės perka viską,

ką tik užsimano. Dominas taip pat nenori būti tik pasyviu kunkuliojančio gyvenimo stebėtoju...

Naujam žygiui jis ruošiasi rūpestingai, galima sakyti, su pedantišku kruopštumu. Pirmiausia jis įsigyja penkių svarų plaktuką. Tokiuo kūjeliu kiršto smūgio joks ir stipriai šarvuotas stiklas neatlaikys. Neatlaikys nė jokia kakta, jei kuris jos savininkas panorėtų sutrukdyti nuoseklią įvykių raidą. Jėgų plaktuku mojuoti dabar pakaks; nereikės kaip Mionchenglabache iškišus liežuvį lekuoti.

Turi būti pakeistas ne tik kūjelis, bet ir Gerhardas Balkis, kuris dirba soferiu kažkokiam fabrike ar kasykloje. Tas "bebras" taip isikibęs į savo tarnybą, jog neberodo pakankamo susidomėjimo Dominu planuojamiem žygiam.

— Čia ne universitetas, — mėgsta jis kartoti dar Kaune vaikystėje girdėta posakį. — Mūsų darbui, vyručiai, reikia atsistiebi visa širdimi. Kas neaučia tikro patraukimo, geriau tegu ir naug nekiša. Tik visiškas atsidasimas, drąsa ir apskrumas laiduoja tikra pasisekima, — aiškina jis plėšimo amato paslaptis Balkiam.

Vietoje Gerharo stoja brolis Haris. Nelabai jis patyres. Iki šiol tik dviračių lempas, radijo aparatus iš automobilių va-

Antanas Gustaitis skaito savo humoristinius eilėraščius Lietuvos Enciklopedijos ir Darbininko administracijos surengtame vakare rugsėjo 14 New Yorke. Nuotr. V. Maželio

LAUREATO JURGIO JANKAUS ŽODIS

Laureatas Jurgis Jankus

Gerbiamieji premijos mecenatai, jos įteikimo globėjai, brangūs susirinkusieji.

Atžymėjimas aukščiausia premija man visada sukelia ne tiek pasididžiavimo, kad mano darbas buvo išskirtas iš kitų, kiek nerimo prieš atsakomybę savai kultūrai. Ar Tamstos tikėsite ar ne, bet po kiekvienos premijos imdamas plunksną kurį laiką jaučiuos varžomas baimės, ar naujas kūrinys bus vertas to pasitikėjimo, kurį suponuoja premijavimo išskyrimas.

Toji literatūros premija yra palyginti sena tradicija Lietuvos kultūriniam gyvenime. Laisvoje Lietuvoje ji ėjo valstybinės premijos vardu, tremtyje Vokietijoje Švietimo Vadybos premijos vardu, vėliau čia Jungtinėse Amerikos Valstybėse ją gelbėjo ir jos tradiciją tęsė Lietuvos Rašytojų Draugija, bet štai jos įteikimą jau antri metai iš eilės globoja Lietuvos Bendruomenė. Šiais metais literatūros premijai tenka ypatinga reikšmė, nes jos įteikimą globoja Pasaulio Lietuvos Bendruomenės seimas.

Norėčiau, kad šiemetinės premijos įteikimas turėtų lemiamos reikšmės ir jos ateičiai. Kai Lietuvos Rašytojų D-

ja ją gelbėjo nuo sunykimo, Draugija bebūvo bene vienintelė kultūrinė organizacija, nesiribojanti nei jokia kraštu, nei jokia pasaulėžiūra ar politine grupe, todėl ir buvo logiška, kad ji ėmėsi gelbėti valstybinės premijos tęstinumą. Šiandien gi jau turime išaugusią, tvirtą Pasaulio Lietuvos Bendruomenę, kurios uždaviniuose vieną svarbiausių vietų užima rūpestis Lietuvos Kultūros reikalais, kultūrinio lietuvių gyvenimo augimu šiaurės pavergtosios Lietuvos sienų. Todėl ir prašau šį Pasaulio Lietuvos Bendruomenės seimą perimti Lietuvos Rašytojų Draugijos premiją savo globon ir pavadinti ją Pasaulio Lietuvos Bendruomenės literatūros premija. Rašytojams palikime rašyti, o aukščiausių lietuvių literatūros

jui. Nuostabą kelia 1957 Chicagoje įsikūrusi Lietuvos Opera. Turime aukšto lygio dainos ir tautinių šokių ansamblių, teatrinių vienetų.

Gerokai pažengta į priekį su Lietuvos Fondu Jungt. Amerikos Valstybėse. Ligi šiol iš pailkanų paskirta 40,000 dol. kultūros ir švietimo reikalams, o šiemet susilauksime net 25,000 dol. paramos. Ir Kanados Lietuvos Fondas pamažu auga. Tai gi, jau susidaro gana veiksminga ir pinigine parama mūsų kultūros ir švietimo darbams.

Iš šios trumpos apžvalgėlės matome, kad mūsų kultūrinis gyvenimas nestovi vietoje ir atliekama tiek, kiek pajėgiama padaryti susitelkusių idealistų. Nors mūsų intelektualinių jėgų išteklių nemaži, bet tenka labai apgailestauti, kad daugelis mūsų intelektualų bei atskirų sričių žynovų yra atsiję nuo lietuviškojo gyvenimo. Tad dėl kartais nepakankamo mūsų darbų lygio nekaltinkime tų nuoširdžių kultūros darbininkų, kurie išsižadė net savo laisvalaikio, bet pakaltinkime tuos, kurie nebeprisipažinti joki darbą — bendruomeninį, kultūrinį ar politinį. Esame dėkingi tiems intelektualams, kurie nuoširdžiai jungiasi į mūsų kultūrinį darbą. Tikėkimės, kad bent dalis tų pasimetusių ar suglumusių pamažu įsitrauks į lietuviškosios kultūros kūrybinį darbą. Žinokime, kad santalka yra mūsų stiprybė.

PENKMEČIO PLANAS

Kultūros Taryboje, kultūros kongresuose ir spaudoje yra iškelta daugybė reikšmingų sumanymų, kuriuos mes pajėgume įgyvendinti. Labai sveikamintis — paruošti penkmečio planą. Pateikiu seimo atstovų dėmesiu šiems, mano manymu, pirmiausių reikšmės pasiūlymus mūsų kultūros darbui suaktyvinti.

(Bus daugiau)

premią įjunkime į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rūpesčius. Esame jau pakankamai stiprūs, pakankamai susiorganizavę, pakankamai materialiai pajėgūs, turime būti pakankamai tvirti ir savos literatūros rūpestį išnešti iš siauro Lietuvos Rašytojų Draugijos rato ir formaliai padaryti visos lietuviškos bendruomenės rūpesčiu.

Lietuvių Bendruomenė yra nepaprastai daug padariusi kurdamai, tvarkydama ir globodama lietuviškas mokyklas. Be mokyklų vargu ar daug beturėtų pakankamai lietuviškai kalbančių jaunuolių. Bet lietuviškos išsilaukimas nebaigiamas mokykla. Ji turi turėti sąlygas augti. Viena iš tolimosnio lietuviškojo ugdymosi priemonių yra lietuviška knyga. Ir ji neturi būti vien siaura tautinių reikalų aktualija ar praeitų dienų romantika. Ji turi apimti visą gyvenimą, turi būti gyva, jautri, net kontroversiška, kaip ir viso pasaulio knyga, kaip visas žmogaus gyvenimas.

Todėl čia mano dar vienas labai svarbus prašymas Pasaulio Lietuvos Bendruomenės seimui, jo svarstymų ir sprendimų išvakarėse. Pasaulio Lietuvos Bendruomenei reikia sudaryti knygų leidimo organą. Mums reikia tuoj išleisti jau mirusių autorių čia esantį palikimą, reikia išleisti visų autorių knygų, kurios guli rašytojų stalčiuose ir laukia išsi-barstymo dienos. Privatoji leidykla ir privati asmenys to nepadarys. Jie nori iš knygos turėti pelno, o Lietuvos Bendruomenė ne tam, kad žūrėtų pelno iš kultūrinio akto. Jai svarbi savo kultūra, jos išsilaukimas ir augimas. Laikas mums naudai dirba. Kultūrinėje srityje mes turime eiti prieš laiką. Kiekviena diena, kurią knygos rankraštis išguli rašytojo stalčiuje, yra lietuviškai kultūrai nebebranginamas nuostolis, o kiekvienas rankraštis beieidamas iš rankų į rankas kur nors nusimetęs ar išsibarstęs yra lietuviškai kultūrai tragedija. Mes žinome, kas atsitiko su Jurgio Savickio literatūrinio palikimu, ir jeigu šiandien nesugriebsim stalčiuose gelstančių rankraščių paversti knygomis, tokių tragedijų ateityje bus ne viena.

Nešnekėkim apie konkursus. Rankraščius reikia ne premi juoti, o paskum metų metais leisti vėl gelsti stalčiuose, bet reikia juos pirma išleisti knygomis, o tik paskum premijuoti. Pagaliau, koks gali būti geresnis konkursas už tą, kai patyrę leidyklos redaktoriai iš krūvos rankraščių atranka knygas, kurias reikia tuoj siųsti spaustuven, nuo tų, kurių nepasirodymas niekam nuostolių nepadarys. Čia redaktoriai turi irgi bent vieną pirmenybę už

Laureatas Juozas Švaistas

LAUREATO JUOZO ŠVAISTO ŽODIS

Premijų įteikimas parinktųjų veikalų autoriams įprasta organizuoti viešai ir iskilmingai, Sudaromas leiamųjų veiksnių prezidiumas (mecenatai, kas nors iš jury komisijos ir garbės svečiai rengėjų nuožiūra). Visa tai kaip asista laureatui.

Kiekvienas prezidiumo dalyvis, paprastai, laiko savo pareigą, o gal ir privilegija pasakyti publikai vieną kitą žodį tos iškilmes prasme. Kažkaip ne jau būtu, jeigu laureatas, vyriausias tų iškilmių asmuo, nepalaikytų tradicijos ar rutinos, vadinasi pasiliktu netaręs savojo žodžio.

Ir tas žodis (taip jau smalsuolių minios laukiama ir galvojama) turi būti ne bet koks: — kažkaip labai naujas, originalus (beveik absurdiškas), giliai filosofiškas — išminčių iš-

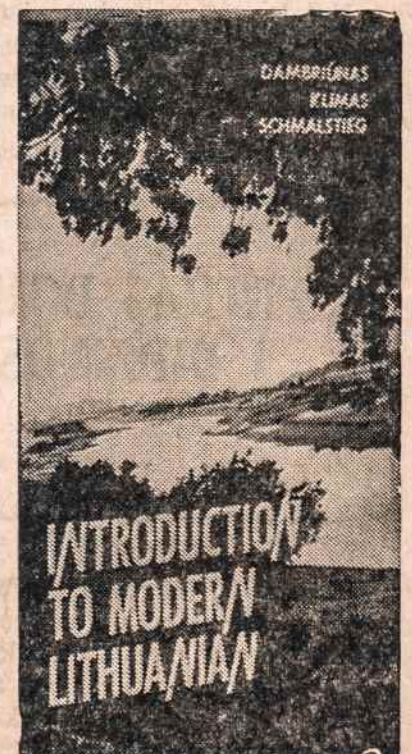
mintis. Ir pasakytas kažkaip kitaip, kad skirtųsi nuo kasdienybės. Juk kalba pats laureatas, atseit rinktinis iš rinktiniausių. Tokio mano žodžio nebus. Ir aš šioje vietoje nesikartosiu. Daug, daug tų mano žodžių jau sudėta knygoje. Žodžiai atviri, nuoširdūs — be jokio kraipymosi ar pozavimo, be savireklamos ir taikstymosi. Žodžiai gimę sielos vienuoj, kada aplinkui maždaug tylu ir ramu. Noriu tik tarti Mažvydo žodžiais: imkit mane ir skaitykit!

Šia proga teleista bus man gražiai ir nuoširdžiai padėkoti visiems, kurie aktyviai prie to prisidėjo, būtent: mecenatams, jury komisijos nariams ir visiems sveikintojams.

Labai būčiau dėkingas ir tiems laikraščiams, kurie šį mano pasisakymą išspausdintų.

Juozas Švaistas

Santa Monica, 1968.VIII.30

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

TELKIME VISAS JĖGAS TAUTINEI KULTŪRAI UGDYTI

Prof. J. Puzino pranešimas PLB seime rugpiūčio 30 d.

Tautinė kultūra — viena iš svarbiausių tautos kūrybinės dvasios apraiškų. Laisvėje tautinė kultūra klesti, neišsivėjęs skursta ir nyksta. Kai Lietuva yra pavergta, kai jos tautinė dvasia žlugdoma bei luošinama, kai krašte nėra kūrybinės laisvės, mums čia tremtyje ir išėvi-joje gyvenantiems uždedama pareiga būti laisvos kūrybos puoselėtojais ir tautinės gyvatos palaikytojais.

Savo pranešime stabtelėsiu ties mūsų kultūrinio darbo padėtimi ir pateiksiu pasiūlymų, kokie darbai turėtų būti atlikti artimiausioje ateityje.

KULTŪROS TARYBA VEIKIA, NORS NEPILNA

1962 kovo 17 Philadelphiajose sudaryta PLB Kultūros Taryba — patariamasis PLB v-bos organas. Per šešerius savo veikimo metus ji yra apsvarsčiusi aktualius mūsų kultūrinio darbo klausimus. Kultūros Taryba palaikė nuolatinį ryšį su PLB valdyba ir su tomis institucijomis, kurios kreipėsi į ją patarimo. Savo planus ji yra išdėsciusi antrajame PLB seime Toronte, antrajame ir trečiajame JAV ir Kanados Lietuvos kultūros kongrese, be to, duota informacijų spaudai. Kultūros Taryba, apie šešerius metus darniai dirbusi, praėjusių metų rudenį paio, pasitraukus iš jos trims na-

riams. Pasitraukimo priežastis — išjungimas vieno koreferento iš kultūros kongreso darbų. Kultūros Taryboje pasiliko keturi nariai.

Kultūros Taryba džiaugiasi, kad visa eilė jos iškeltų sumanymų susilaukė pritarimo lietuvių visuomenėje ir kai kurie dalykai jau įgyvendinti. Deja, dar daugelis atliktinų darbų tebelaikia atskirų institucijų ar privačios iniciatyvos dėmesio.

DAR NERA GRESMINGŲ NUOVARGIO ŽYMIŲ

Apskritai kalbant, mūsų kultūrinė veikla yra pakankamai gyvastinga ir nematyti grėsmingų nuovargio žymių. Kad ir susiduriama su nemažomis kliūtimis, bet mūsų mokslo žmonės, rašytojai, dailininkai, muzikai, laikraštinkai atlieka didžiulį darbą tautinei kultūrai išlaikyti ir ugdyti. Atlikta ir tokių stambių darbų, kuriuos galima laikyti vertingu įnašu į bendrą lietuvių tautos kultūrą.

Vienas iš pačių didžiausių mūsų intelektualinių jėgų santalkos vaisių yra Lietuvos Enciklopedija — didžiulis visų mokslo šakų, ypač lituanistikos, žinynas. Vertingą darbą atlieka Stepo Zobarsko suorganizuota Maryland Leidykla, pro pajuojanti lietuvių kūrybinius laimėjimus anglų kalba leidžia-

riams. Pasitraukimo priežastis — išjungimas vieno koreferento iš kultūros kongreso darbų. Kultūros Taryboje pasiliko keturi nariai.

Aukštame lygyje laikosi mūsų mokslo institucijų (Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos ir Lituanistikos Instituto) leidžiami darbai, keletas žurnalų (Aidai, Lituanus, Metmenys) ir kt. Reikšmingą vagą varo Pedagoginis Lituanistikos Institutas, Lietuvos Istorijos Draugija. Palankiai išsispredė ir Lietuvos Kultūros Centro klausimas. Tėvų Jėzuitų nuoširdžiu lietuvių tautinių reikalų rėmimu, Chicagoje praplečiamas Jaunimo centras. Čia jau anksčiau prisiglaudusios mūsų kultūrinės institucijos — Pasaulio Lietuvos Archyvas, M. K. Čiurlionio Galerija, Prof. J. Zilevičiaus vardo Muzikologijos Archyvas, Lietuvos Foto Archyvas, lituanistinė biblioteka — galės dar labiau išsiplėsti. Gal kartais atiras patalpų ir išėivijos muzie-

Henrikas Nagys skaitydamas savo poeziją literatūros vakare, kuris buvo surengtas PLB seimo proga rugpiūčio 30 Statler Hilton viešbutyje.

Marius Katiliškis skaitydamas savo kūrybą literatūros vakare New Yorke. Vakaras buvo surengtas rugpiūčio 30 d. PLB seimo proga.

NEW HAVEN, CONN.

Vasarai baigiantis ir naujo sezono veiklai besiruošiant, versta pažvelgti atgal, į vasarinius susirinkimus ir juose padarytus nutarimus.

Birželio 15 į L. R. K. Mot. S-gos susirinkimą narių atsilankė labai maža, bet susirinkimas buvo labai gyvas ir įdomus. Iš klausius pirm. M. Jokubaitis ir ižd. A. Plečkaitienės pranešimų, aptarus keletą reikalų, nutarta į apskrities suvažiavimą New Britain, Conn., spalio 13 siųsti keturias atstoves, t. y. kuopai atstovauti pilnai, pagal jos narių skaičių. Plačiau, atvirai ir nuosirdžiai išsikalbėta apie glaudesnį bendradarbiavimą su kitais vietos moterų organizaciniais vienetais. Prieita išvados — visos siekiame to paties tikslo — lietuviybės išlaikymo. Darbo daug, dirbančių mažėja, barai platus: kultūra, auklėjimas, šalpa, religija, labdarystė, švietimas. Šis išsikalbėjimas buvo lyg ir įvadas į vykdymą ankstyvesnio nutarimo — susirinkimuose įvesti va-

Cambridge, Mass.

Kleb. kun. Simonas Saulėnas padėkojo kun. Albinui Janiūnui, So. Bostono lietuvių šv. Petro parapijos vikarui, kuris, atstogaudamas pas savo motiną, kelis sekmadienius laikė mišias mūsų parapijoje.

Susituokė: Teresė Jastzemskiūtė su Edvardu Puzinu, Eleonor Izabankiūtė su Donaldu Tardiff.

50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį šventė Stanislovas ir Petronėlė Jutkai. Jų intencija buvo mišios su pamokslu.

A. a. Konstancijos ir Mykolo Sangavičių prisiminimui presbiterijoje įtaisyti nauji baldai: trys kėdės kunigam, du klaupatai, stalas. Parapija dėkoja Sangavičių šeimai.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 4 kuopa turėjo savo susirinkimą ir apsvartė rūpinimus organizacijos reikalus.

Katalikiškų laikraščių galima gauti sekmadieniais pas kolektočius bažnyčioje. Ten yra Darbininkas, Draugas, vyskupijos Pilot. Žemai prie pirmųjų bažnyčios durų ant stalo yra laikraščių, kuriuos galima pasiimti nemokamai.

Nukryžiuotojo Jėzaus seselių piknike Brocktone iš Cambridge dalyvavo visa eilė žmonių.

Stella Jones -Plekavičiūtė buvo atvykusi iš Floridos pasišvečiuoti pas savo motiną ir pažįstamus.

Mirė: Juozas Janeliūnas, Ona Gedraitienė, Teodoras Vencus, Jonas Nemeikštis, Rozalija Jacėvič, Madeline Stemples, Rozalija Budrikienė, John Tamulevič, Stela Zaloga. Visi palaidoti su bažnytinėmis apeigomis.

Karšt. Patr.

landėlę diskusijom įvairiais klausimais, liečiančiais lietuvių katalikų moterį. Kavute vaišino kuopos sekretorė Emilija Saulienė.

PLB New Haveno apylinkės metinis visuotinis susirinkimas įvyko birželio 29. Iš 64 solidarumo mokesčių mokančių narių susirinkime buvo 33. Pranešimą apie praėjusių metų veiklą padarė valdybos pirm. A. Gruzdy. Sekr. ir iždininkas J. Šaulys pasidžiaugė, kad beveik visi nariai mokesčių sumoka laiku. Trumpą pranešimą lietuviškos mokyklos reikalu padarė A. Lipčienė. Plačiau apie mokyklą ir Batuną kalbėjo dr. E. Vaišnienė. Apsvarstyta daug klausimų. Nutarta šaukti daugiau susirinkimų ir dar šį rudenį suruošti kokį nors parngimą. Į mokytojų studijų savaitę Dainavoj nutarta siųsti Gitą Merkevičiūtę (išlaidas apmokėti iš mokyklos ir bendruomenės išdų). Kaip anksčiau per eilę metų, taip ir šiais metais nutarta ruošti naujų metų sutikimą. Susirinkimui pristatytas naujas narys prof. dr. Vaidutis Mantautas. Pasveikinti Emilija ir Jonas Sauliai sūnaus Vytauto pakėlimo į kariuomenės kapitono laipsnį progą. Atsisveikinta su Stasiu J. Lip-

čium, išvykstančiu kariuomenėn (U.S. Air Force). Jam įteiktas jubiliejinis metų ženklukas — Vytis. Revizijos komisijos pranešimą padarė Z. Merkevičius. Bendruomenės valdyba pasiliko ta pati. Revizijos komisijon pirinktas vienas narys — Algirdas Naikus.

Lietuviškoj mokykloj pamokos prasideda rugsėjo 21. Galimas dalykas, kad prie mokyklos veiks ir vaikų darželis. Numatoma grupė vyresniems, kurie reguliarios mokyklos nebelanko.

Į PLB III-čiąją seimą New Yorke rugsėjo pirmą dieną autobusą pasamdė ir žmones iš New Haven ir Bridgeport, Connecticut, suorganizavo Jonas Šaulys. Newhaveniečiam meno parodoj skaidrėmis atstovavo dail. Dalia Ramanauskaitė-Jensen.

Mūsų miela, geraširdė bendruomenės ir kitų organizacijų narė Jadvyga Šilkienė liepos mėnesį nusilaužė ranką ir smarkiai užsigavo nugarą. Gydomi namuose. Jau nuimtas nuo rankos gipsas. Tikimės, greitai laiku visai pasveiks.

Alfonas Pūslis, smarkiai sukrėstas elektros srovės stovyboje, dar vis nepasitaiso ir yra gydytojų priežiūroje.

Albina Lipčienė

KANADOS ŽINIOS

TORONTO, ONT.

Prisidedant rudenii, visos organizacijos, chorai, sporto skyriai, mokyklos pradeda savo veiklą; visos organizacijos skelbia savo susirinkimus, pratybas repeticijas, pamokas.

Katalikių moterų draugija Priskėlimo parapijoj kasmet organizuoja uždaras rekolekcijas moterim. Siemet rekolekcijos vyks spalio 4-6, specialiose patalpose prie Port Credit. Priimamos ir ne draugijos narės.

Prisikėlimo (pranciškonų) parapijoj veikia trys chorai: bendras, vaikų ir studentų. Bendrojo choro dirigentas — kun. B. Jurksas. Visi trys chorai savo repeticijas jau pradėjo. Bažnyčioje jau gieda bendras ir vaikų choras.

Muzikė Danutė Rautinė jau kuris laikas, susitarusi su valstybiniu Kanados muziejun, užrašinėja senas lietuvių dainas. Ji yra sudariusi net specialią dainininkių grupę. Dainos daugiausia imamos iš rytinės Lietuvos, nes kitur jų jau ir nebedainuodavo.

Jaunimo ansamblis, vadovaujamas muzikės Dalės Skrinkaitės-Viskontienės, pradeda darbus. Jis įkurtas muzikei D. Rautinė paskatinus. Jo darbas bus susietas su senųjų dainų dainavimu. Bus ir senų lietuviškų muzikos instrumentų skyrius.

Chemikas A. Šileika, pereitais metais baigęs studijas, susituokė su Irena Regina Zinkevičiūte. Šileika buvo Toronto studentų ilgametis pirmininkas.

Lituanistinė šeštadienio mokykla pradėjo mokslo metus rugsėjo 14. Tikimasi, kad ir šiemet ją lankys per 600 mokslėivių. Patalpos tos pačios — Šv. Cecilijos.

Seselė Jonė, daug dirbusi ateitininkų tarpe, perkeliama į Montrealį.

HAMILTON, ONT.

Demonstracijas ryšium su Čekoslovakijos okupacija organizavo slovakių draugija, kuri čia yra gana gausi.

Dr. Rolandas ir dr. Danutė Giedraičiai, abu dantų gydytojai, iš Boston, Mass., persikėlė gyventi į Los Angeles ir planuoja atidaryti savo kabineta.

Inž. Vaidotas J. Baipšys, iki šiol gyvenęs San Francisco, Calif., su žmona ir dviem vaikais persikėlė gyventi į Los Angeles ir įsikūrė Balboa, California.

Jonas ir Adelė Geniai, iki šiol gyvenę Chicagoj, persikėlė gyventi į Los Angeles ir Santa Monikoj nusipirko pelningą nuosavybę.

Rašytojas Alf. Šešplaukis — Tyruolis, iš South Bend, Ind., buvo atvykęs į Los Angeles aplankyti savo kolegų ir pailsėti.

Prof. P. V. Raulinaitis rugsėjo 5 išvyko ilgesnei kelionei į Europą. Planuoja aplankyti beveik visas vakarų Europos sostines.

Šv. Kazimiero parapijos bazaras įvyks spalio 20. — L. Z.

Los Angeles, Calif.

Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokykloj mokslo metai prasidėjo rugsėjo 10. 1968-69 mokslo metais mokykloje dirbs šie mokytojai: Ses. M. Agneta — mokyklos vedėja ir 8 skyriaus mokytoja, Ses. M. Klemensa — 7 sk., Ses. M. Alicija — 6 sk., Mrs. Catherine Euler — 5 sk., Ses. M. Agnita — 4 sk., Mrs. Vivien B. Aguilar — 3 sk., Dalilė Polikaitienė — 2 sk., Ses. M. Jacinta — 1 sk. Kapelionas — kun. dr. Algirdas Olšauskas. Lietuvių kalbos mokytoja — Ona Razutienė. Choro vedėjas — kompozitorius Bronius Budriūnas.

Los Angeles, Calif.

Los Angeles, Calif.

Los Angeles, Calif.

Balfo centro valdyba su naujuoju reikalų vedėju kun. Pranu Geisčiūnu. Iš k. į d. sėdi: Bronė Spūdienė, kun. V. Martinkus — pirmininkas, J. Gerdvilienė; stovi — kun. P. Geisčiūnas, Em. Cėkienė, A. Senikas. Nuotraukoje trūksta dr. E. Armanienės, dr. A. Škerio, St. Džiko, kuris atstovauja A. Dzirvoną.

PRADĖJO MOKSLO METUS ŠV. ANTANO GIMNAZIJOJE

Sv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte, Maine, mokslo metai prasidėjo rugsėjo 6. Mišias į šv. Dvasių lietuvių kalba, choras, tautinių šokių ansamblis, koncertai, rašytojų vizitai ir t.t. Šių mokslo metų lietuviško švietimo programoje yra Metropolitan Operos solistės Lilijos Suktys ir sol. Stasio Baro koncertai.

Mokytojų, pilnai dirbančių gimnazijoje, yra 12: 8 kunigai pranciškoniai ir 4 pasauliečiai.

Jubiliejinis koncertas Lietuvių Bendruomenės šiaurės rytų Pensilvanijos apylinkės vadovybės iniciatyva yra sudarytas bendras visų Wyoming klonio lietuvių organizacijų ir lietuvių parapijų atstovų komitetas suruošti koncertą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakčiai paminėti.

Koncerto programą išpildys Rūtos ansamblis iš New Jersey, kuriam vadovauja muz. Algirdas Kačanauskas. Taip pat dainuos atskiri vyrų ir moterų chorai, ir solistai — Liudas Stukas ir Florencija Schirm. Programos vedėjas yra komite-

teto narys Pranas J. Katilius. Koncertas įvyks sekmadienį, rugsėjo 29, 2:30 val. popiet., St. Nicholas auditorijoje, 240 So. Washington St., Wilkes Barre, Pa.

Uoliausi komiteto organizatoriai yra L.B. apylinkės pirmininkas Vytautas Paulauskas, sekretorė Nelė Bajorienė, muzikas Vaclovas Romanas ir Garso redaktorius Matas Zujus. Viso komiteto noras, kad koncertą atsilankytų kuo daugiau publika, todėl, nepaisant didelių išlaidų, įžangos auka nustatyta tik vienas doleris. Bilietai gaunami pas platintojus ir prieš koncertą salėje.

Komitetas kviečia ir tikisi, kad lietuviškoji visuomenė savo atsilankymu pagerbs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubiliejų mūsų svečius — Rūtos ansamblių ir kruopščias rengėjų pastangas.

Antanas Kučas

PRANCIŠKONAI IR LIETUVA PAŠTO ŽENKLUOSE

Vienas iš daugelio pašto ženkluose pavaizduotų šventųjų yra šv. Pranciškus Asyziotis. 1966 metais Romoje visuotinio pranciškonų ordino susirinkimo metu vyko ypatinga pašto ženklų paroda. Paskui ji perkelta Asyžium, šv. Pranciškaus vienuolynan. Ją galima ir šiandien dar matyti. Toji paroda gyvai pavaizduoja ir liudija didelę šv. Pranciškaus įtaką meno istorijai. Pavaizdavimo centre stovi Amerikos atradimas, Lietuvos krikštas, Balkanų istorija, Giotto, Rubenso ir Servantes menas.

SALEZIEČIAI KELIASI Į ROMĄ

Lietuvių reikalais gyvai besirūpinančio kardinolo Antonio Samore bei Romoje įsistėjusio lietuvių komiteto kviečiami, saleziečiai su visa manta ir personalu iš Castelnuovo keliasi į Romą.

Dar nesusikūrus numatyta tinkamai būstinei, laikinai jie apistos Pijaus XI institute, Marijos Krikščionių Pagalbos aikštėj, netoli popiežiškosios lietuvių Sv. Kazimiero kolegijos. Čia veiks vidurinė penkių klasių mokykla (su galimybe pasirinkti ir tęsti aukštesnius gimnazijos bei kitus kursus), spaustuvė su grafikos mokykla ir platus lietuviškos spaudos skyrius.

Nuo rugsėjo 24 Castelnuovo

Don Bosco saleziečių adresas yra šis:

Saleziečių židinys, Pz. S. M. Ausiliatrice, 54, 00181 Roma-Italia.

Saleziečių židinys itališkai bus vadinamas Lituani Don Bosco.

Saleziečių židinio direktorium bei SB redaktorium patvirtintas kun. Pr. Gavėnas. Į jį prašoma kreiptis kandidatų į mokyklą klausimui, spaudos bei kitais reikalais. Rėmėjų būreliai bei kiti saleziečių lietuviškos veiklos bendraminčiai prašomi ir toliau tęsti paramą atsinaujiniam Saleziečių židiniui, pasiryžusiam dar intensyviau dirbti lietuvių darbuotis lietuvių.

Kun. Pr. Gavėnas

IŠ VISUR

Hunters Hill konkursinėje dailės parodoje Sydnejuje, Australijoje, aliejinii darbų sekcijoj pirmą premiją laimėjo lietuvis dail. Henrikas Salkauskas, gi akvarelinių darbų sekcijoje lietuviė Eva Kubbos. Šioje metinėje parodoje su australais dailininkais taip pat varžėsi ir kiti lietuvių dailininkai: Leonas Urbonas, Vida Kabailienė, Ieva Pocienė ir keramikė Jolanta Janavičienė.

Elta-Press, italų kalba Romoje Vliko leidžiamas informacijos biuletėnis birželio — liepos laidoj praneša, kad Instituto Editoriale del Mediterraneo išleido italų kalba J. Petruičio knygą "Kaip jie mus sušaudė". Iš lietuvių kalbos vertimą atliko V. Lozoraitienė. Knygai įvadas parašytas buvusio Italijos ambasadoriaus Maskvoje, Luca Pietromarchi. (E.)

Pedagoginis Lituanistikos Institutas Chicagoje mokslo metus pradeda naujų studentų priėmimo aktu, kuris bus rugsėjo 14, šeštadienį, 6 val. vak. Jaunimo centro didžiojo salėj. Po studentų priėmimo akto bus šokiai ir veiks svetainės su užkandžiais.

Motorkadą, įvykusią PL B III seimo metu New Yorke, rugpiūčio 31 d. laidoje aprašė ir "Waterbury American". Pažymėta, kad į motorkadą New Yorke iš Waterburio vyko 10 automobilių su prieškomunistiniais plakatais.

Naujos lietuvių koplyčios Medelline oficialus pašventinimas įvyko rugpiūčio 28. Pašventino kardinolas Anronio Samore. Jis aukoją iškilmingas mišias, asistuojant kunigam: Saldukui, Dubinskui, Barčaičiui ir iš Venezuelos atvykusiam A. Perkmui. Pamaldose dalyvavo aukštų svečių: Antioquijos gubernatoriaus, Paragvajaus vyskupas, Medellino vyskupas Videman, kiti dvasiškiečiai bei valdžios pareigūnai.

Amerikos Lietuvių Taryba finansuoja lietuvių tautos genocido parodos rengimą. Parodos rengimo darbus atlieka speciali komisija. Parengiamieji darbai jau baigiami ir paroda kitą mėnesį bus išstatyta amerikiečių ir lietuvių visuomenei.

Lietuvių konservatorių klubas Clevelande, Union Savings and Loan Association Hall patalpose, 5106 Wilson Mills Road, rugsėjo 20, penktadienį, 8:30 val. vak. rengia prel. William O'Donnell paskaitą "Naujausi pasikeitimai katalikų Bažnyčioje".

Scranton, Pa.

Kunigų paskirstymai Scrantono vysk. J. Carroll McCormick rugs. 3 įsteigė 4 naujas parapijas ir paskirstė 105 kunigus į naujas pareigas. Šių tarpe buvo ir šie lietuvių kunigai: Viktoras Kupstas, buvęs Sv. Petro ir Povilo parapijos klebonas Hazletone, paskirtas emeritu; prelatas William Pakutka, buvęs Marywood kolegijos Scrantone kapelionu, paskirtas Sv. Jono Evangelisto parapijos klebonu Honesdale; kun. Albertas Brogus, buvęs vikaras Sv. Juozapo parapijoje Athens, paskirtas administratoriu.

mi Sv. Petro ir Povilo parap.

Hazletone. Kun. Leonardas Sabalis, buvęs vikaras Sv. Kazimiero parap., Wilkes Barre Lyndwoode, paskirtas kapelionu į JAV-ų kariuomenę; kun. Jonas Galėnas paskirtas vikaru į Epiphany parap. Sayre; kun. Charles Kurpis paskirtas vikaru į Sv. Rožančiaus parapiją; kun. Petras Madus, buvęs vikaras Sv. Bernadetos parapijoje Canadensis, paskirtas vikaru į Sv. Kazimiero parap. Lyndwoode, Wilkes Barre, kur klebonu yra kun. M. Ožalas.

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukas prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Mr. Mrs. Walter Mordēs iš East Northport, L.I., šventė vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį ir aplankė Virgin Islands. Čia matome prie laiptų Carlote Amalie, St. Thomas. Tos salos gubernatorium yra lietuvis — Ralph M. Palewsky (gubernatoriumi paskyrė prez. J. Kennedy. Kartu su Mr. Mrs. W. Mordēs keliavo ir Mr. Mrs. Arnold Moran iš St. James, L.I. Mrs. Jean Mordēs ir Mrs. Alice Moran yra prekybininko Antano Vikriko dukros.

J. Bačiūnas, PLB pirmininkas aplankė redakciją

Pasibaigus PLB III-jam seimui New Yorke, buvęs ir naujai išrinktas pirm. Juozas Bačiūnas aplankė Darbininko redakciją. Jį palydėjo Aleksandras Vakselis, seimui rengti vykdomasis vicepirmininkas.

J. Bačiūnas pasidalijo įspūdziais apie PLB seimą, pasiūlydamas jo atskirais momentais: posėdžiais, darbo tvarka, koncertais ir kitomis kultūrinėmis pramogomis. Aleksandras Vakselis pareiškė kai kurių kritinių pastabų dėl bendros tvarkos ir dėl Čiurlonio ansamblio koncerto.

PLB pirm. J. Bačiūnas

Prel. L. Tulaba, šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje

Redakcijoje lankėsi

Seimo proga suvažiavę atstovai iš kitų kraštų dar svečiuojasi New Yorke ir prie progos apsilanko mūsų redakcijoje.

Prel. L. Tulaba, šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, apsilankęs redakcijoje, įdomiai papasakojo apie lietuvių gyvenimą Italijoje, apie lietuvių santykius su Vatikanu. Prelatas Amerikoje išbus keletą mėnesių.

Simonas Narušis, Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, pasakojo, kaip ten veikia Lietuvių Bendruomenė. Jo pasikalbėjimą spausdinsime atskirai.

Antanas Krausas, Australijos delegatas, pasižymėjęs kultūrininkas, skautų veikėjas. Amerikoje skaitys eilę paskaitų apie Vydūną.

Jaras Alkis iš Londono, Didžiosios Britanijos Lietuvių Bnės atstovas.

Kun. Jonas Petrošius iš Paryžiaus, Prancūzijos LB pirmininkas, buvo sustojęs pranciškonų vienuolyne.

Kun. Petras Dauginis, S. J., iš Montevideo, Urugvajaus. Amerikoje išbuves visą vasarą, po seimo tuoj išskrido atgal į Urugvajų.

Pijus Gudelevičius, vienuolis mariojas iš Buenos Aires, Argentinos, dirba Laiko administracijoje.

Mečys Cibulskis, PLB seimo atstovas iš Naujosios Zelandijos.

Ignas Medziukas, Amerikos vakarų atstovas PLB kongrese

Antanas Krausas

Jaras Alkis

Kun. Jonas Petrošius

Kun. Petras Dauginis, SJ

Pijus Gudelevičius

Mečys Cibulskis

Vytautas Kasniūnas

HARTFORD, CONN.

Pasisekusi Lietuvių diena
Rugpjūčio 25 Hartfordo "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valanda, veteranų "Sabonio Postas" ir "Aido" choras buvo su rengę įdomią Lietuvių dieną—gegužinę. Dalyvavo per tūkstantis žmonių.

Gegužinė prasidėjo 12 val. dieną ir tęsėsi iki 9 val. vak. Nuo 2:30 iki 3:30 val. buvo svečių pristatymas ir meninė programa. Šią dalį pradėjo Alfonsas Dzikas, pakviesdamas advokatą Leoną Mašiotę (Leo Mazotą) praveisti programą. Kalbėjo Edinn H. May, Jr., — respubl. kandidatas į senatą, teisėjas Pranas Mončiūnas (Frank Monchun), Roger Ladd — atstovų rūmų respubl. atstovas, majoras Frank Mancuse — demokratų atstovas iš Enfield, dr. Jose Salazar — kubiečių pabėgėlių atstovas ir kiti.

Tarp kalbų skautų tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos Reginos Gatavekaitės, puikiai pašoko Sustą, Ievaro tilta, Kepurinę ir Malūną.

Europinio pobūdžio orkestrui grojant, publika smagiai pašoko. Buvo ir kitos pramogos: įdominėjimas arkliais, laimėjimai, tinklinio žaidimas ir kita.

Pavyzdingas susivaldymas

Poilsio viloje kilo gaisras. Prie grupės žiopių, spoksančių į ugniesius, prisijungė dar vienas.

— Visai nesuprantu, kodėl visi puolė į tokią paniką? Atkreipkite dėmesį į mane. Kilus gaisrui, aš ramiai pakilau iš lovos, surūkiu papirosą ir pradėjau rengtis. Be to, du kartus keičiau kaklaraištį, kuris netiko prie marškinių.

— Taip, tai nuostabus ir pavyzdingas susivaldymas. Bet kodėl gi tamsta neužsimovei kelnių?

Nesusipratimas dėl taupumo

— Mano vyras paėmė iš taupomosios kasos visus pinigus, kuriuos sutalpė vaikas.

— Nejaugi, brangioji?

— Taip, ir būtent, tada, kai jau buvo beveik pakankamai sutalpyta naujai kepuraitėi, kurios aš taip troškau.

Vincas Meiliūnas, iš New Yorko, į redakciją atlydėjęs Antaną Krausą ir Vytautą Kasniūną.

Steponas Bučmys, iš Dayton, Ohio, lankėsi Darbininko redakcijoje. Kai buvo redakcijoje, savo mašiną buvo palikęs prie miesto bibliotekos; iš tos mašinos jam dienos metu pavogė 4 kostiumus.

Darbščiosios šeimininkės svečius vaišino skaniais lietuviškais valgiais. Šeimininkėms uoliai talkino ir choristės.

Pageidautina, kad tokių pramogų ir daugiau būtų suruošta.

J. Bernotas

LIETUVISKOS PLOKSTELĖS PAPIGINTOM KAINOM

Keturios ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. **Tėvynės Meilė Nemari**, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktuzė rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šereči žirgelį, Sėdžiu po langelio, Oi berneli vienturi ir Vakaras.

2. **Lietuvių Tautiniai šokiai**, Švedo ansamblio ir Aitvarų kvarteto 14 liet. šokių: Aštuonytis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jevaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakaruškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.

3. **Žibuoklės, L. Stuko** moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėlė, pasakyk, Aunu, anu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lelijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras.

4. **"Lietuvos Atsiminimų" 25 m. Jubiliejaus koncertas**: su solistais ir choru įdainuota: Tėviškės namai, O, ramybe, Oi berneli vienturi, Avietėlė, Myliu tave, Man ne vistiek, Palikta šalis, iš op. "Eglė žalčių karalienė", Lietuva, iš op. "Gražina". Taip pat "Domunikas ir Motiejus" ir jų draugas Timotiejus".

Šios 4 lietuviškos muzikos ilgo grojimo plokštelės gaunamos už penkis dol. Paskiros plokštelės kaina 1.50 dol. Šių plokštelių yra nedidelis kiekis (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol.). Norį įsigyti prašomi kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Persiuntimui pridedama 50 c.

LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. **Lietuvos Senos ir Naujos Dainos**: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėle brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktelę, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina, Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievužė, Augu pas tėvelį, Stikliukėlis.

2. **Suk, Suk Ratelį**, Vilniaus tautinio choro ir solistų įdainuota 14 liet. dainų: Suk, suk ratelį, Stok ant akmenėlio, Palankė, Bernelis tinginėlis, Mergaičių daina, Nida, Festivalinis valsas, Šeriau, šeriau sau žirgelį, Zaliojoj lankelėj, Melžėjėlės ir meistreliai, Dainelė apie tiltą, Per šilėlių jojav, Naktigonai ir Ramunėlės.

3. **Kur Banguoja Nemunėlis**, Sol. Algirdo Brazio, įdainuota 16 liet. kūrinių: Kur banguoja Nemunėlis, Suvlitas, Patekėk aušrine, Siuntė mane motinėle, Pilu stiklėlį, Kur bakuzė samanota, Ilgesys, Kur tas šaltinėlis, Aria iš op. "Gražina", Tėve Mūsų, Sveika Marija ir Svėnta Naktis.

4. **Mes Zengiam su Daina**, New Yorko vyrų okteto įdainuota 17 liet. dainų: Dul dul dudėlė, Kur banguoja Nemunėlis, Ei, Lietuvos kareivėliai, Kir vir jo, Sappų pilis, Ramovėnų maršas, Tango svajonė, Jūreivių maršas, Gaudžia trimitai, Kampelis, Prie gintaro jūros, Mergyte jaunoji, Lopšinė, į kovą, Oi tu sakal, Siaurės pašvais-tė, Pajūriais.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

SŪNAUS PALIKIMAS

Klausimas

Esu jau 83 metų sulaukusi moteris. Turiu dvi ištekėjusias dukteris ir turėjau vieną viengungį sūnų, kuris gyveno su manim. Aš visuomet juo rūpinuosi, jam viriau valgi ir skalbiau baltinius. Jis man duodavo kas savaitę po keletą dolerių, bet aš dar iš savųjų turėjau pridėti prie jo išlaikymo. Jis turėjo gerą darbą, ir aš žinojau, kad jis turi susitaupęs nemažą sumą pinigų. Mano sūnus turėjo draugų. Tai buvo viena šeima nelietuvių, kurie turėjo tris vaikus. Mano sūnus dažnai pas juos būdavo, juos lankydavo, su jais išvažiuodavo ir su jais tardavosi visokiems reikalais.

Pernai mano sūnus mirė, sulaukęs 54 metų. Po laidotuvių mes, jo motina ir seserys, radome jo kambaryje ir kišenėse 4 bankų sutaupų knygtutes. Visos buvo jo vardu, bet pinigai palikti tų žmonių vyriausiam vaikui. Taipogi radome sūnaus draudimo "policy". Ten irgi buvo įrašytas tas 17 metų berniukas, kuris nebuvo giminė nei mums, nei sūniui.

Pradėjome klausiti visokių žmonių apylinkė, ir mums paaiškėjo, kad ta moteris, berniuko motina, buvo įkalbėjusi mano sūnui, kad vyriausias jos vaikas buvo ne jos vyro, bet mano sūnaus vaikas. Tokia begėdė, turinti vyrą ir dar tokių nebūtų dalykų išsigalvoja, kad pinigų gautų.

Nei man — motinai, nei seserim nebuvo palikta nė vieno cento. Iš viso pasiliko 16,000 dolerių ir draudimo policy 10,000 dolerių, taigi krūva pinigų. Mes buvome nuėjusios pas advokatą. Tas apsiėmė mūsų reikalą ginti, bet mus įspėjo,

kad bus sunku bylą laimėti. Mums atrodo, kad advokatas mus tik gąsdina, kad daugiau pinigų galėtų iš mūsų gauti. Mums atrodo, kad jei mes pasipasakosime teisėjui, kad ta moteris mano sūnų tik mulkino ir visokių melų jam prikalbėjo, kad aš esu jo sena motina, kuri visuomet juo rūpinosi ir jam tarnavo — teisėjas neleis svetimiems pasinaudoti mano sūnaus sunkiai sutalpytais centais. Kaip Tamsta manai?

Motina, New Yorko valstija

Atsakymas

Reikalas toli gražu nėra toks paprastas, kaip Tamsta manai. Tamstų advokatas turi labai sunkią bylą, ir niekas negali numatyti tos bylos galutinų rezultatų.

Bus labai sunku įrodyti, kad Tamstų sūnus paliko pinigus savo draugų sūniui vien dėl to, kad jam buvo "įkalbėta", kad tas vaikas yra jo. Jis galėjo tai padaryti, atsilygindamas savo draugum už jų draugiškumą ir vaišingumą. Tamstos sūnus buvo suaugęs vyras. Pinigai buvo jo. Jis galėjo juos palikti, kam tik nori.

Tamstų advokatas turės įrodyti, kad pinigai buvo palikti tam berniukui vien dėl jo motinos "melagingų tvirtinimų" (fraud) ir kad Tamstos sūnus nebūtų tų pinigų palikęs tam vaikui, jei jo motina nebūtų pavartojusi "melagingų priemonių". Tai yra labai sunkiai įrodomas reikalas. Be to, gali būti, kad tos moters tvirtinimai Tamstų sūniui turi pagrindo. Tamstai gali būti nemalonu pagalvoti apie tokius reikalus, bet jie pasitaiko.

Man atrodo, kad berniuko motina nenorėtų, kad tas nemalonus reikalas atsidurtų teisme. Taipogi Tamsta greičiausiai nenorėtų, kad Tamstos mirusio sūnaus vardas būtų niekinamas. Todėl manau, kad Tamstos advokatas ras reikalo tartis su kitos pusės advokatu.

Tokios rūšies bylose visuomet patartina ieškoti kompromiso. Jei galima susitarti geruoju, be teismo, reikia dėti pastangas tai padaryti.

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai testi reikalingas jaunimas.

Pranciškonai nuosirdžiai kviečia lietuvius jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais. Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior Franciscan Monastery Kennebunkport, Maine 04046

Povilas Neviera susituko su G. Druzdaitė lietuvių šv. Petro bažnyčioje Bostone. Nuotr. P. Pliškino

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

13 dol. — I. Paukstys, Eliz., New Jersey.
10 dol. — Kun. V. Pavalkis, Milptas, Calif.
8 dol. — R. Kusneraitis, Bklyn, N.Y.
7 dol. — A. Patamsis, Cape Coral, Fla.
Po 3 dol. — A. Bendorius, A. Jasaitis, S. Maske, P. Adamonis, N. Umbrazaite, B'klyn, N.Y., V. Paulauskas, Dr. J. Vytuvienė, J. Keraminas, V. Paulauskas, Woodhaven, N. Y., A. Klashius, Maspeth, N. Y., J. Pilauskas, Bayside, New York, A. Zeloys, Jamaica, N.Y., M. Jauniskis, E. Northport, N.Y., S. Leveckis, Edison, N.J., A. Sedgewick, Stratford, Conn., J. Obelienis, Putnam, Conn., P. Ulcinskas, Warehouse Point, Conn., K. Kasevičius, Manchester, Conn., Kun. W. Wolko- vich, Brockton, Mass., A. Kopy- vodienė, Cambridge, Mass., P. Gražulis, P. Kurliandkas, J. Vidūnas, Worcester, Mass., E. Martišius, Wrentham, Mass. Dr. S. Ankudas, Balt. Md., M. Sangaila, Easton, Pa., Dr. R. Vil- manis, Bellaire, Fla., A. Alek- sijūnas, Cgo. Ill., E. Grigonis, St. Charles, Mich., J. Staugas, Detroit, Mich., A. Razutis, Los Angeles, Calif., Z. Dobilas, To- ronto, Canada.
2.25 dol. — G. Zilonis, New York City.
Po 2 dol. — B. Girzadas, A. Kivyta, B'klyn, N.Y., I. Kapo- cius, Rich. Hill, N.Y., S. Cit- varas, Jackson Hgts. N.Y., P.

Paterson, N. J., J. Balavich, N. Andover, Mass., F. Davainis, Hudson, Mass., A. Grabauskas, Wilkinsonville, Mass., A. Yan- kun, S. Boston, Mass., S. Smid- tas, A. Skudzinskas, S. Gric- ze, Dorchester, Mass., A. Po- cius, M. Klimas, Brockton, Mass., J. Gervelis, Prov. R. I., J. Zansitis, Easton, Pa., A. Bra- žėnas, Detroit, Mich., V. Bab- ronis, A. Povilaitis, J. Bertulis, Chicago, Ill.

— **Susisiekimo departamen- tas** rugpiūčio 5 paskelbė plačią studiją, nagrinėjančią alkoholi- nių gerimų vartojimo ir auto- mobilų vairavimo klausimą A- merikoje. Alkoholio naudoji- mas laikomas pagrindine 25, 000 mirtinų susisiekimo nelai- mių priežastimi Amerikoje vien praėjusiais metais. Tarp Amerikos keliais važinėjančių smarkiau nugariančių priskaito- ma tik 1-4 proc. vairuotojų, bet jie buvo atsakingi bent už pusę visų susisiekimo nelai- mių.

Lietuvos gener. konsulato N. Yorke ieškomi asmenys

Glebavičius, Juozas, sūnus Mykolo.
Januševičius, Feliksas, sūnus Motiejaus, iš Pamuckų km., Linkuvos vl., Šiaulių apskr., į JAV-bes atvykęs 1910-14.
Januševičius, Liudvikas, sū- nus Motiejaus iš Pamuckų km., Linkuvos vl., Šiaulių apskr., į JAV-bes atvykęs 1910-14.
Juknevičius, Antanas, Vin- co ir Elenos sūnus, iš Alukėnų km., Raguvo vl., Panevėžio apsk.
Klimaitė, Magdalena, gim. 1928, atvykusi į JAV-bes 1952, arba jos seserys: Cicilia, Lili, Marytė, Petronėlė, Ona.
Kuizinas, Vytautas, gimęs 1908, kilęs iš Tauragės.
Kuklis, Jonas, gim. 1915 Ma- rijampolėje, 1946 gyvenęs Vo- kietijoje, imigravęs į JAV.
Strulga, Juozas, sūnus Jono, g. Gurainių km., Vainuto vl., Tauragės apskr., į JAV atvykęs 1910, turėjo sūnų Joną ir dvi dukteris: Marijoną ir Viktori- ją.
Valeškień-Zimkutė, Galia, dukte Kazimiero, iš Lietuvos iš- vykusi 1941-44, gyvenusi Chi- cagoje.
Višniauskienė-Mockutė, Ago- ta, gyvenusi New Yorke.
Ziupsnys, Vladas, sūnus Ni- kodemo, išvykęs iš Medamro- dėš dvaro, 1915 gyvenęs Chi- cagoje.
 Ieškomieji arba apie juos ži- nantieji maloniai prašomi atsi- liepti: **Consulate General of Li- thuania, 41 West 82nd Street,** New York, N.Y. 10024.

Tokios pat sąlygos
 — Aš sužinojau, kad mano tėvas nesumoka jums už kos- tumą jau treti metai, — sako klientas siuvėjui.
 — Taip, pone. Ar jūs norite sumokėti už jį?
 — Ne, ne. Aš norėčiau pasi- siūdinti kostiumą tomis pačio- mis sąlygomis.

EFFECTIVE JUNE 1, 1968

New higher interest rates on Savings Bonds and Freedom Shares

Now U.S. Savings Bonds pay 4 1/4 %, new Freedom Shares pay 5 %.

Today, Savings Bonds are a better investment than ever. Now they pay 4 1/4 % when held to maturity. And new Freedom Shares pay a full 5% when held to maturity.

Freedom Shares are still sold on a one-for-one basis with Series E Bonds, but now you can buy the combination any time at your bank—and not just on a regular monthly plan as before.

The higher interest rate on Savings Bonds applies not only to the new ones you buy, but to your older ones too for their remaining period to maturity—generally effective with the first full six-months interest period beginning on or after June 1. (Outstanding Freedom Shares are not affected).

Buy Bonds and new Freedom Shares—help yourself even more as you're helping your country.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

Nauji Darbininko skaitytojai

K. Siliūnas, Bronx, N.Y., J. Brusokas, Caen, France, M. Yorke, Hasbrouk - Hts., N. J., A. V. Staknis, Elizabeth, N.J., H. Soboleski, Meriden, Conn., K. N. Nenortas, Dorchester, Mass., A. Stanis, Putnam, Conn., M. Dubinskas, Hart- ford, Conn., Wm. M. Agonis, Springfield, Mass., Charles Bukčius, New Hyde Park, N.Y., J. Doba, E. Hampton, N.Y., B. Venskuvienė, Parc St. Maur, France, Baly's Radio and Tele- vision, Chicago, Ill., A.N. Ma- saičiai, Dearborn, Mich., J. Matulionis, Toronto, Canada, E. Slick, Phila, Pa., J. Tho- mas, Rego Park, N.Y., V. Che- nis, Providence, R.I.
 Užsakė kitiem: J. Strazdas, Woodhaven, N. Y. — sūnui Al- gimantui, Ft. Wolters, Texas, ir P. Strazdui, Harrison, Mont.; D. Valeiša, So. Boston, Mass. — T.K. Tattan, Boston, Mass.

Sveikiname naujus skaityto- jus ir dėkojame užsakytojams. Naujiem skaitytojam Darbinin- ko prenumerata pirmiem me- tam 5 dol. Jaunavedžiam ir ka- riam vienerius metus laikraštis siunčiamas dovanai. Prenume- ratos reikalais kreiptis į admi- nistraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N.Y. 11221.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
 Tel.: GL2-2923

SERVICE
 CUSTOM FLOORS BY LISA CARPET LINOLEUM INLAID and TILE CALL 24 HOURS CALL 835-7559

MAIDSTONE MARINA, 3 MI HARBOR
 E. Hampton. (516) EA 4-1650 Silver Sea Horse Restaurant, pool, mail port, Hertz cars, showers, laun- derette, gift shop, supplies. Places of worship within the area. Reservations — 516 324-2650.

METS Auto Tops Truck and Auto seat covers, convertible tops, truck tarpaulins, boat covers, boat seats & cushions. Low rates, free pickup and delivery. Insurance estimates. Ask for Cliff 993-3676 — 2515 3rd Avenue, Bronx (near 138th Street)

FAMA PAINTERS
 INSIDE and OUTSIDE
 All work done at reasonable rates We guarantee all our work 1151 Rogers Avenue, Brooklyn Call 2878199

THE TOWNHOUSE — 860 Arnold Ave. Point Pleasant, N.J. A new resident hotel for those over 65. Maid service & 3 meals daily (201) 899-0575, or write: 3601 Herberts- ville Rd. Point Pleasant, N.J.

NELPA CONSTRUCTION COMPANY
 We do everything in the construc- tion field all work done at reason- able rates — All work guaranteed 1394 Fulton Street, Brooklyn, N.Y. Call 857-4300

ANTHONY'S HAIR STYLIST Profes- sional work at reasonable costs. Shampoo and Set \$2.75, Regularly \$15. Permanent wave only \$8.50 — 655 Amsterdam Ave. (bet. 91 & 92 Sts.) New York City. For appoint- ment tel. SC 4-4348

H. W. MALE

BUS MECHANICS
 With Diesel Experience HELPERS & CLEANERS FULL TIME FULL BENEFITS Apply at INTER-CITY TRANSPORTATION CO. 730 MADISON AVE. PATERSON, N. J. No Phone Calls

Marine Engineers U. S. COAST GUARD LIC.
 3rd Asst. Engineer PERMANENT POSITION STEAM RESEARCH VESSEL TEL (COLLECT) PORT CAPTAIN (617) 548-1400

H. W. FEMALE

WAITRESSES steady full time day or night 7-4 4-12:30 — Union Shop good tipping. Work near home May- flower Coffee Shop South Broadway & Lyons Place, White Plains, N.Y. Call 914-761-3380 — ask for Mr. Carter.

GENERAL FACTORY HELP (20) Work near home — Good starting salary. Some experience preferred. Braun Crystal Manufacturing Co. 64-20 Admiral Ave. Middle Village, Queens. Apply in person ask for Mr. Bobi Solot.

EXP. OPERATORS as Samplemaker & Duplicators Steady work, nice working condi- tions. Air conditioned RAYMODES INC. 135 Madison Avenue. Apply in person.

SEAMSTRESS experienced only in all phases of machine and/or hand finishing. Salary based on experience and quality. Syracuse, N.Y. Phone (315) 437-2925

EXPERIENCED OPERATORS ON DRESSES Section Work. Full Time and Exp. Pressers Fringe Benefits. Paid Holidays Good starting salary. CARLAND MFG CORP. 8 North Main St. Monroe, N.Y. (50 miles N.Y.C.) Call 914-783-2511

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863
 460 West Broadway, South Boston Massachusetts
 "Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
 President
 Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais ga- lima susikabėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000
 Current dividend 5% on all accounts.
 Dabar moka **5%** už visų rūšių taupomus pinigus.

Alfa Jeweler
 A. ŪSELIS
 Garantuotas laikrodžių taisymas
 Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laik- rodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.
Charm Beauty Shoppe
 REGINA ŪSELIENĖ — Tel. 497-8865
 Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas. Plaukų dažymas
 267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

Visit Beautiful GRAYMOOR
 and enjoy a day of Christian encounter with the Friars
Every Sunday — July through October
 Folk Masses: 10:45, 11:45 and 12:45; Novena to St. Anthony 2 PM; Ecumenical Service and Bible reading with song 3 PM.
 Picnic Grounds - Snack Bar - Ample Parking - Gift Shop
WEEKDAY MASS — 11 A.M.
 Special arrangements for organizations and groups. For further in- formation write: Fr. Jeremiah Kelliher Graymoor Friars, Garrison, N.Y. 10524; Telephone: GAarrison 4-3671 (Code #914). Write for FREE Visitors' Directory.

FAITH
 Universal šerminėje laidotuvs yra tikėjimo paliudijimas.
 "Praying Hands" by Albrecht Dürer
universal FUNERAL CHAPEL, INC.
 52nd Street at Lexington Avenue Ray Kerbelis, Dir. PL 3-5300

DISPLAY
BERNARD PHOTOGRAPHERS — Weddings, Babies, Portraits, Legal. Natural color or black & white; passport & license photo while you wait. No deposit required. Good photo- graphy at reasonable prices! — 9 Railroad Ave. Babylon, L.I. (516) MO 9-7109.

SHANNON FLORISTS
 Perotta Bros. Props. Florist, Nur- sery — Retail - Wholesale specializ- ing in all Floral Designs, Weddings, Communion, Confirmation and Fu- nerals. Opp. Green Wood Cemetery, 3380 Fort Hamilton Parkway. Call for free delivery.

HUNTING LANE REST HOME
 EAST HAMPTON
 Convalescents, and Elderly Guests Residential area, 1/2 block to Main Street and Village. Private and Semi-Private rooms with bath — 24 hour supervision. Owned and operated by Mary Immaculate R.N. (516) 324-4250

VINNY & GENE GASKET SERVICE
 Refrigerator Doors Our Specialty Call 259-9593

Kas norėtų skelbtis Darbininko prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORKE
 šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schlei- fer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201- 289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglių kalbomis sekma- dieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjai: Antanas Maže- ka VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Vil- lage, N.Y. 11378.

BOSTON, MASS
 Vedėjas STEP. MLNKUS
WLYN — 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga
 Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, MA
 Vedėjas P. VISCINIS
 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209
 FM bangomis 105,7 MC
 meg. is WKOX, Framingham, Mass. Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIO VALANDA
 girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p. iš Detroito stoties WJLB-AM - 1400 kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir Algis Zaprackas; vedėjas — Ralph Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
 Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WBMI - FM 95.7
 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249 - 4502
 Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
 WZUM, 1590 banga
 vedėjas VYT. A. YUCIUS
 62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
 Tel. 563-2754
 Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
 WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
 1203 Green St., Phila, Pa. 19123
 PO 5-0932
 šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
 WWCO - AM - 1240
 Ved. ANT. PALIULIS
 Lietuvos prisiminimai
 Kultūrinė - komercinė programa
 Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

WORCESTER, MASS.
 Šv. Kazimiero parapijos baž- nyčiai reikalingas
VARGONININKAS
 Kandidatai prašomi kreiptis į kleboną Rev. John C. Jutt, 41 Providence St., Worcester, Mass. 01604. Telefonas (617) 754-5142.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Skautų-čių sueigos prasideda ši šeštadienį, rugsėjo 21, tuoj po Maironio šeštadieninės mokyklos pamokų. Sueigos įvyks reguliariai kas antrą šeštadienį. Apie tai praneša tūtininkai.

L. ir A. Spėrauskai kaval. kapt. Antano Kirkylos atminčiai pagerbti Balfui paaukoko 20 dol.

Liet. Fronto Bičiuliai lapkričio 9 rengia apygardos suvažiavimą. Darbo posėdžiai bus Maspetho liet. parapijos salėje.

Simas Narušis, Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, dalyvavęs PLB seime, Brooklyne buvo sustojęs pas savo seserį. Praeitą savaitę išvyko į Clevelandą, kur gyvena kitos dvi seserys. Mėnesio gale jau išvažiuoja su visa ekskursija į Australiją.

Tėv. Juvenalis Liauba, pranciškonų vienuolyno viršininkas Brooklyne, praeitą savaitę sakė pamokslus 40 valandų atlaiduose lietuvių parapijos bažnyčioje Kearny, N.J.

NAUJA KNYGA

Tautiniai drabužiai ir juostų raštai. Prof. dail. A. Tamošaitis aprašo Lietuvos provincijų moterų tautinius drabužius ir jų svarbesnius bruožus. Ina Neortienė aprašo instrukcijas, kaip užmesti juostas. Yra visa eilė juostom austi raštų. Šią knygėlę galima gauti Bostone, Hartforde, Worcesteryje, Philadelphijoje ir Waterburyje pas skautų vadoves. New Yorke galima gauti Darbininko spaudos kioske — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, pas L. Milukiene — 111 Grohman Lane, Plainview, N. Y. ir pas D. Siemaškiene — 443 Wolf Hill Rd., Huntington, New York.

Poetas Stasys Santvaras skaito savo eilėraščius literatūros vakare rugsėjo 14 St. Matthias salėje — Ridgewoode. Nuotr. V. Maželio

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

Daugeliui pageidaujant skelbiame Darbininke lietuviškų mišių laiką sekmadieniais New Yorke ir jo apylinkėse.

Angelų Karalienės bažnyčioje — 8 ir 11 val.

Apreiškimo bažnyčioje — 8 ir 11 val.

Sv. Jurgio bažnyčioje — 9 ir 11 val.

Atsimainymo (Maspeth) — 11 val. (ir 8 val. pirmą bei paskutinį mėnesio sekmadienį).

Aušros Vartų bažnyčioje (N. Y.) — 11 val.

Elizabeth, N. J. — 11 val.

Newark, N.J. — 10:30 val.

Paterson, N.J. — 7:30 ir 10:30 val.

Pavergtų Tautų Seimas penkiolikta sesija pradeda rugsėjo 24 antradienį, 3 v. popiet. Antara sesija bus 6 v.v. Joje bus diskutuojama tema "Sovietų agresija Čekoslovakijoje ir tarpautinė situacija." Posėdžiai bus Carnegie Endowment International Center, 345 East 46 Street, New Yorke.

A. a. Antaną Vainių laidojant, vietoje gėlių pranciškonų kultūros namų statybai po 10 dolerių paaukoko šie asmenys: J. Giedraitis, Blazevičių šeima, Marytė Šalins, E. Staknys su šeima, Juozas ir Aniceta Skabeikai. 15 dol. aukoko Monika ir Saulius Remeza.

Darbininko metinis koncertas bus spalio 19. Programą atliks Toronto Prisikėlimo parapijos jaunimo choras, kurį sudaro 60 asmenų. Chorui vadovauja muzikas kun. Jurkšas.

Williamsburg sekcijoj išnuomojamas 3-čiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Telefonas VI 6-4818 skambinti po 7 val. vak.

Ieškoma moteris, galinti kartu gyventi namuose su vyresnio amžiaus lietuve našle. Arti krautuvės ir bažnyčia. Turi vasarnamį prie jūros. 10 dol. mėnesiui. Rašyti adresu: Anna Macelis, 60 S. Maple Ave., Maple Shade, N. J., 08052. Telef. (609) 662-2619.

Išnuomojamas baldais apstatytas kambarys Highland Park sekcijoj, prie gero susisiekimo. Nuomoti gali vyras arba moteris. Galima naudotis virtuve. Informacijai tel. MI 7-69 62.

Ieškomas 3-4 kambarių butas. Kas turėtų ar žinotų, prašym skambinti GL 2-2923.

Williamsburg sekcijoje išnuomojamas 3-čiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Kvieptis tel. SP 6-3843.

Lietuvių Laisvės Svetainė Elizabeth, N.J. ieškomas vedėjo padėjėjas — assistant manager. Svarus ir lengvas darbas. Pageidaujamas lietuvis, rekomendacijos būtinos. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis šiuo adresu: Secretary, Lithuanian Liberty Hall, Inc., 269 Second St. Elizabeth, N.J.

Visi Telefunken, Grunding, Zenith, Royal, Olympia, ITC. ir kt. produktai galima gauti daugiau ir sąžiningiau per J. L. GIEDRAITĮ, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. 516-757-0055.

Literatūros vakare rugsėjo 14 St. Matthias salėje Ridgewoode. Iš k. į d. sėdi Pulgis Andriūšis, Albina Uknevičiūtė — vakaro vedėja; stovi — Antanas Gustaitis, Liet. Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius, Stasys Santvaras, Darbininko redakcijos atstovas — Paulius Jurkus. Nuotr. V. Maželio

LITERATŪROS VAKARAS NEW YORKE

Rugsėjo 14, šeštadienį, St. Matthias salėje Ridgewoode, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius ir Darbininko administracija surengė literatūros vakarą, kuriame savo kūrybą skaitė: Pulgis Andriūšis iš Australijos, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras — iš Bostono. Žmonių atsilankė apie pusantro šimto.

PLB seimo proga J. Kapočius iš Australijos pasikvietė rašytoją, feljetonistą Pulgį Andriūšį, net jo rinkinių raštų I tomą išleido. J. Kapočius ir atėjo mintis: visose didesnėse lietuvių kolonijose surengti literatūros vakarus. Toks pirmasis vakaras buvo rugsėjo 8 Bostone. Jame be šių trijų dar dalyvavo poetas Bernardas Brazdžionis. Visi keturi jie važinėjo po kolonijas. Čia B. Brazdžionis negalėjo dalyvauti.

Vakarą pradėjo J. Kapočius trumpu žodžiu, pabrėždamas mintį, kad jis nori skaitytoją suartinti su rašytoju. Jis literatūros vakaruose pristato ir autorius ir knygas. Kartu ir rašytojas turės progos pažinti savo skaitytojus.

Po pertraukos Stasys Santvaras skaitė eilėraščių ciklą apie įsivaizduotą moterį. Tai savotiški erotiniai eilėraščiai, kur

eleginė nuotaika dažnai pasikeičia su iškilminga panegirika. Stasys Santvaras skaito gerai, turi gražų balsą ir moka jį valdyti, taip jis perdavė savo poezijos visą grožį. Skaitydamas jis savo poeziją sudvasina ir įprasmina, duodamas visai naują dimensiją.

Antanas Gustaitis šioje dalyje daugiau koncentravosi ties žmogaus tragiškai komišku likimu. Skaito jis pagaunantį, savitai. Tai nėra artisto skaitymas, bet vis dėlto pagaunantis ir gana aiškus. Lengva jį sekti. Publika jam taip plojo, kad jis turėjo net "bisuoti", grįžęs perskaitė dar vieną eilėraščių.

Vakarą baigė Pulgis Andriūšis savo feljetonu "Pasaulio lietuvis". Čia jis pasakojo, kaip į PLB seimą suvažiuoja delegatai, ir kaip vienas toks delegatas, patyręs lietuvių svetingumą, turi nakvoti Central parke. Pulgis Andriūšis visur išlaiko savo stiliaus sodrumą, neįprastai didelį žodįgumą. Skaito jis monotoniškai, lyg oštų jo tėviškės sodai, bet skaitydamas jis perduoda stilistinius pagražinimus, net ir gausų žodyną jis pateikia gana aiškiai.

Pasibaigus programai, rašytojai pasirašinėjo knygas. Leidėjas J. Kapočius buvo atsivežęs visų jų knygų, tai daug kas įsigijo ir turėjo progos gauti pačių autorių įrašus. Veikė ir Darbininko spaudos kioskas su knygom ir plokštelėm. Sokiai tęsėsi iki vėlaus vakaro.

(p.j.)

NAUJA KNYGA

Amens in Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršeliais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoj.

Juozas Parojus New Yorke išleido savo ketvirtą knygą "Į laisvę ir mėnulį". Knyga parašyta proza, gaunama Darbininko administracijoje ir pas autoriu: 36 Stagg St., Apt. 1, Brooklyn, N.Y. 11206. Telef. 387-3178.

H. Tautvaišienės knyga "Tautų kapinynas Sibiro tundrose" buvo labai pageidaujama, skaitoma ir jau išparduota. Ta pati knyga dabar išleista anglų kalboj: "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra". Kaina 1.75 dol. New Yorke gaunama: 1. Darbininko administracijoje, 2. Romuva — P. Galminienė, 84-20 Jamaica Ave., 3. Aidas — J. Pašukonis, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven.

Išnuomojamas erdvus kambarys netoli Jamaica traukinėlio. Pageidaujama moteris, kuri gali naudotis virtuve. Skambinti 296-8607.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-čiui paminėti komitetas Bostone turėjo numatęs tris didesnius rengimus. Du — Vasario 16 ir birželio 12 įvykių minėjimai jau praėjo. Trečias — koncertas įvyks lapkričio 2 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall, Bostone. Koncerto programą, be dviejų lietuvių solistų, atliks amerikiečių profesionalai — choras ir orkestras. Šiam didžiam įvykiui ir išlaidos yra didelės. Bilietai į koncertą tų išlaidų negalės padengti. Čia reikalingi rėmėjai. Koncerto proga bus išleista programos knygutė. Joje bus surašyti visi rėmėjai, o taip pat įrašyti ar asmenų reklaminiai skelbimai. Komitetas ragina ir prašo visus Bostono ir apylinkių lietuvius įsigyti bilietus iš anksto, o taip pat prisidėti ir savo atskira auka.

Gintaras Karosas, paprašytas respublikonų partijos, kandidatuoja į Massachusetts seimelį atstovu (representative) iš 6 ir 7 wardo — So. Bostono ir dalies Dorchesterio. Jis jau atidavė savo rinkimų vyr. būstinę So. Bostone, kampas F gatvės ir Broadway. Iš lietuvių jo rėmėjais yra Felicija Grendelaitė, Edm. Cibas, Izid. Vasyliūnas, St. Santvaras, J. Kapočius, A. Lileikis, A. Skudzinskas, Č. Mickūnas, A. Matjoška, B. Paliulis, H. Čepas, Č. Kiliulis ir daug kitų. G. Karosas prašo visų lietuvių paramos. So. Bostono ir Dorchesterio lenkai yra sudarę komitetą jam paremti, o taip pat padeda parengiamuose darbuose. So. Bostone esą virš trijų tūkstančių lietuvių, neužsiregistravusių rinkimam. O ir užsiregistravę, jeigu nebalsavo per paskutinius tris metus, privalo iš naujo registruotis. Karosa pirmasis tikslas, kad tie visi lietuviai užsiregistruotų. Registruotis galima iki spalio 5. Dabar reikia eiti į City Hall Bostone, o paskutines porą savaitių bus gal-

ima ir So. Bostone bei Dorchesterio nurodytose vietose. Karosas turi atspausdinęs tūkstančius plakatėlių (bumper stickers) ir plakatų. Spalio 20 bus rengiama vakarienė Lietuvių Piliiečių D-jos auditorijoj Karoso rinkimam paremti. Gubernatorius John Volpe, vicegubernatorius Sergant, attorney general E. Richardson ir eilė respublikonų pažadėjo šioje vakarienėje dalyvauti. Lietuviai turėtų paremti jaunulio Karoso kandidatūrą, nes tai pirmas lietuvių bandymas. Ypatingai jaunimas gali jų kartos atstovui padėti. Pirminiai rinkimai bus rugsėjo 17. Karosas iš respublikonų yra tik vienas kandidatas. Demokratai esą septyni. Po pirminių rinkimų liksią tik du ir jis respublikonas trečias. Iš trijų du bus išrinkti. Taigi, gali būti viltys, nors čia ir esanti arių tvirtovė. Gintaras Karosas PLB seime New Yorke gavo pirmą premiją už plakatų motorkados metu, kuriuos jis turėjo ant savo automobilio. Juose buvo žymima rusų okupacija ir reikalavimas laisvės Lietuvai.

Literatūros vakarą rugsėjo 8 surengė Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Programoje dalyvavo svečias iš Australijos — Pulgis Andriūšis, paskaitęs fragmentą "Audra Kazio galvotė" ir feljetoną "Pasaulio lietuvis". Bernardas Brazdžionis iš Los Angeles skaitė apie Vaidilą Valiūną. Iš Bostono skaitė: savo humoristiką Antanas Gustaitis ir lyriką Stasys Santvaras. J. Kapočius, Liet. Enciklopedijos leidėjas, yra pasikvietęs iš Australijos Pulgį Andriūšį ir ta proga visose didesnėse lietuvių kolonijose organizuoja literatūros vakarus. Jis taip pat išleido Pulgio Andriūšio rinkinių raštų pirmą tomą.

So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 19, ketvirtadienį, 8 val. vak. savo namų antrame aukšte. Draugijos statomas keltuvas jau slankioja aukštyn ir žemyn. Už poros savaitių montavimo darbas bus baigtas. Atėję į susirinkimą galės pasidžiaugti padaryta pažanga, o taip pat atsiskaityti už pasiūstas keltuvo fondo loterijos knygetes. Jonas Owirka, vienas iš keltuvo fondo stambųjų rėmėjų, įnešęs 500 dol., padarė iš vielų tinklo statinę, į kurią bus supiltos keltuvo fondo loterijos knygučių šaknelės. Statinę pasukus, bus ištraukiamos dovanų laimėtojų pavardės. Traukimas įvyks lapkričio 24. Po susirinkimo d-jos valdyba susirinkimo dalyvius pavaišins alučiu ir kavute su užkandžiais. —S.K.G.

So. Bostono Liet. Piliiečių Klubas elevatoriaus vadovybė, pasiryžusi lapkričio 15 įrengti elevatorių—keltuva. Iš k. į d. prezidentas S. L. Drevinsky, inž. E. Manomaitis, vicepirm. ir komiteto pirm. L. Svelnis, klubo tvarkytojas ir kelto fondo koordinatojus S. Griganavičius.

Brangiam Kolegai, kavalerijos kapitonui

A + A
ANTANUI KIRKYLAI

mirus, jo žmonai poniai Henrikai ir sūnui Viktorui su šeima reiškiamas nuoširdžiausias užuojautą ir sykiu liūdime

Ona ir Juozas SARŪNAI